

www.kerkinactie.nl

Armoede in Nederland

Onderzoek naar financiële
hulpverlening door diaconieën
van de Protestantse Kerk
in Nederland

geloven – helpen – bouwen

Protestantse Kerk

Colofon

Uitgave

Kerkinactie
Postbus 456
3500 AL Utrecht
tel. (030) 880 14 56
fax (030) 880 14 57
info@kerkinactie.nl
www.kerkinactie.nl

Kerkinactie is het missionaire en diaconale werk in het binnen- en buitenland van de Protestantse Kerk in Nederland. Delen van dit werk worden uitgevoerd mede namens tien oecumenisch georiënteerde kerken en organisaties in Nederland.

Opmaak en drukwerk

Drukkerij Libertas, Bunnik

© Utrecht, mei 2005
www.kerkinactie.nl

www.kerkinactie.nl

Armoede in Nederland

**Onderzoek naar financiële
hulpverlening door diaconieën
van de Protestantse Kerk
in Nederland**

geloven – helpen – bouwen

Protestantse Kerk

Inhoudsopgave

I	Inleiding	3
II	Samenvatting en aanbevelingen	5
2.1	Inleiding	5
2.2	Betrokkenheid van diaconieën	5
2.3	Kwantificering van de financiële hulp	5
2.4	Groepen met financiële problemen	6
2.5	Aard van de problematiek	7
2.6	Contact en samenwerking met andere instellingen en organisaties	7
2.7	Signalen voor de overheid	7
2.8	Aanbevelingen	8
III	Onderzoeksverantwoording	9
3.1	Onderzoeksmethode	9
3.2	Populatie	9
3.3	Steekproef	9
3.3.1	Responsoverzicht	9
3.3.2	Representativiteit en weging	10
3.3.3	Statistische marges	10
3.3.4	Een aantal rekenvoorbeelden	11
3.4	Dataverzameling	11
3.4.1	De vragenlijst	11
3.4.2	De veldwerkperiode	11
3.5	Verwerking van de (open) vragen	11
3.6	Opmerkingen met betrekking tot het onderzoek en de rapportage	11
IV	Onderzoeksresultaten	12
4.1	Inleiding	12
4.2	Betrokkenheid van diaconieën	12
4.3	Kwantificering van de financiële hulp	14
4.3.1	Aantal aanvragen voor financiële hulp	14
4.3.2	Aantal aanvragen toegenomen, afgenomen of gelijkgebleven	14
4.3.3	Aantal gehonoreerde aanvragen voor financiële hulp	15
4.3.4	Gehonoreerd totaalbedrag voor financiële hulp	15
4.3.5	Totaalbedrag toegenomen, afgenomen of gelijkgebleven	16
4.4	Groepen met financiële problemen	16
4.5	Aard van de problematiek	18
4.6	Contact en samenwerking met andere instellingen en organisaties	19
4.7	Signalen voor de overheid	20
Bijlagen:	Vragenlijst/ Coderingen/ Tabellen/ OV-tabellen	21

I Inleiding

Kerkinactie ontvangt steeds vaker signalen dat diaconieën moeten inspringen met hulp voor mensen in Nederland die het zelf niet meer financieel redden. Mensen met een minimum-inkomen en chronisch zieken gaan er in koopkracht steeds verder op achteruit. Deze signalering baart Kerkinactie zorgen. Om meer inzicht te krijgen in de situatie en de rol van diaconieën hierin is onderhavig onderzoek uitgevoerd.

Er is onderzocht hoeveel en op welke wijze diaconieën betrokken zijn bij de ondersteuning van mensen die financieel in de problemen zijn geraakt. Tevens is geïnventariseerd hoeveel aanvragen voor financiële hulp er in 2004 bij diaconieën zijn binnengekomen. Hoeveel aanvragen gehonoreerd zijn en om welke bedragen het hierbij gaat. Er is ook gevraagd binnen welke groepen mensen de financiële problemen het grootst zijn en wat de oorzaken zijn voor de problematiek. Kortom, het onderzoek geeft een beeld van de manier waarop diaconieën te werk gaan op het gebied van financiële hulpverlening. Verder geeft het inzicht in zowel de aard van de problemen als in de doelgroepen om wie het gaat.

De resultaten van dit onderzoek geven een kader om het beleid van de Protestantse Kerk in Nederland (uitgevoerd door Kerkinactie) op het gebied van diaconaat verder gestalte te geven. Tevens kan de kerk laten zien hoeveel en welk werk men verricht op het gebied van financiële hulpverlening. De cijfers geven voldoende aanknopingspunten om in gesprek te gaan met de overheid. Zo komt duidelijk naar voren dat de ‘zwakkere’ groepen in onze samenleving het financieel steeds moeilijker hebben.

Voor een gedetailleerd overzicht van de punten die in dit onderzoek aan de orde komen, wordt verwezen naar de inhoudsopgave en naar de gebruikte vragenlijst die als bijlage in dit rapport is opgenomen.

II Samenvatting en aanbevelingen

2.1 Inleiding

Dit hoofdstuk is een samenvatting van het onderzoek dat onder diaconieën is uitgevoerd naar de financiële hulpverlening aan mensen die financieel in de knel zitten. Op basis van de resultaten zijn er aanbevelingen geformuleerd. Deze worden aan het eind van dit hoofdstuk beschreven.

Naast de inleiding zijn er in dit hoofdstuk zeven paragrafen opgenomen, waarbij wordt aangesloten op de indeling van hoofdstuk IV. Achtereenvolgens komen aan de orde:

2.2 Betrokkenheid van diaconieën

2.3 Kwantificering van de financiële hulp

2.4 Groepen met financiële problemen

2.5 Aard van de problematiek

2.6 Contact en samenwerking met andere instellingen en organisaties

2.7 Signalen voor de overheid

2.8 Aanbevelingen

2.2 Betrokkenheid van diaconieën

74% van de diaconieën is betrokken bij de ondersteuning van mensen die financieel in de knel zijn geraakt. Dit zijn gemiddeld zo'n 1.597 diaconieën in Nederland. Met 95% zekerheid ligt dat aantal in ieder geval tussen de 1.535 en 1.660 protestantse diaconieën.

Wijze van betrokkenheid

Het verlenen van financiële hulp door middel van giften is veruit de meestgenoemde vorm van betrokkenheid (84,6%). 54,0% geeft aan financiële hulp te verlenen door middel van leningen. Ook het verwijzen en begeleiden naar instanties en regelingen (51,6%) wordt door veel diaconieën gedaan. Dit geldt tevens voor het geven van materiële hulp in natura (50,9%).

Niet betrokken

Indien diaconieën niet betrokken zijn bij de armoedeproblematiek, geeft men als belangrijkste reden (49,1%) dat er in de gemeente geen mensen leven die financieel in de knel zitten. Bijna eenderde van deze diaconieën (32,3%) ontvangt geen signalen of aanvragen van mensen die financieel in de problemen zitten.

2.3 Kwantificering van de financiële hulp

90% van de diaconieën die betrokken zijn bij de armoedeproblematiek verleent hulp middels financiële giften of leningen. Bij kwantificering van dit percentage constateren we dat het hierbij gaat om een aantal tussen de 1.400 en 1.474 protestantse diaconieën (gemiddeld 1.437).

Aantal aanvragen voor financiële hulp

Aan alle diaconieën is gevraagd hoe vaak men in 2004 aanvragen heeft gekregen voor financiële hulpverlening. Hieruit blijkt dat men in 2004 gemiddeld 6,11 aanvragen heeft ontvangen. Op basis van deze gegevens is vervolgens het absolute aantal aanvragen voor financiële hulp berekend bij diaconieën in Nederland. In onderstaande tabel staat deze informatie weergegeven.

Tabel: Aantal aanvragen voor financiële hulpverlening

	Diaconieën die fin. hulp verlenen	Gemiddeld aantal aanvragen	Absolute aantallen 95%-betrouwbaarheidsinterval		
			Minimaal	Maximaal	Gemiddeld
Aanvragen	1.437	6,11	5.549	12.140	8.781

Aantal aanvragen toegenomen, afgenomen of gelijkgebleven

48,5% van de diaconieën geeft aan dat het aantal aanvragen in 2004 gelijk is gebleven aan 2003. 38,4% zegt dat het aantal aanvragen is gestegen en 9,2% zegt dat het aantal aanvragen juist is gedaald. Zo'n 3,9% geeft aan het niet te weten. Men mag hieruit concluderen dat er sprake is van een stijgende tendens in het aantal aanvragen voor financiële hulp.

Aantal aanvragen voor financiële hulp gehonoreerd

Gemiddeld werden in 2004 door diaconieën zo'n 5,41 aanvragen voor financiële hulp gehonoreerd. Dit betekent dat de diaconieën in 2004, met 95% zekerheid, tussen de 4.986 en 10.699 aanvragen voor financiële hulp gehonoreerd hebben. Wanneer we geen rekening houden met de betrouwbaarheidsmarge komen we tot een schatting van ca. 7.774 gehonoreerde aanvragen.

Tabel: Aantal gehonoreerde aanvragen voor financiële hulpverlening

	Diaconieën die fin. hulp verlenen	Gemiddeld aantal aanvragen	Absolute aantallen 95%-betrouwbaarheidsinterval		
			Minimaal	Maximaal	Gemiddeld
Gehonoreerde aanvragen	1.437	5,41	4.986	10.699	7.774

Gehonoreerd totaalbedrag voor financiële hulp

Per diaconie wordt gemiddeld zo'n € 3.173,80 per jaar besteed aan individuele financiële hulpverlening. Doorgerekend naar een totaalbedrag voor alle financiële hulpverlening in 2004 en rekeninghoudend met het 95%-betrouwbaarheidsinterval constateren we dat de diaconieën in 2004, met 95% zekerheid, tussen de € 3.061.420,- en € 6.133.714,- aan financiële hulp hebben besteed. Wanneer we geen rekening houden met de betrouwbaarheidsmarge komen we tot een totaalbedrag van € 4.560.750,- in 2004.

Tabel: Gehonoreerd totaalbedrag voor financiële hulpverlening in 2004

	Diaconieën die fin. hulp verlenen	Gemiddeld bedrag per diaconie	Absolute aantallen 95%-betrouwbaarheidsinterval		
			Minimaal	Maximaal	Gemiddeld
Gehonoreerd totaalbedrag	1.437	€ 3.174,-	€ 3.061.420,-	€ 6.133.714,-	€ 4.560.750,-

Totaalbedrag toegenomen, afgenomen of gelijkgebleven

60,5% van de diaconieën signaleert een toename van het totaalbedrag voor financiële hulpverlening in vergelijking met het voorgaande jaar. Volgens 21,5% van de diaconieën is het totaalbedrag ongeveer gelijkgebleven en 14,2% constateert een afname. 3,9% van de diaconieën weet niet of er van een toe-, of afname sprake is. Diaconieën nemen dus duidelijk een stijging van het totaalbedrag waar.

2.4 Groepen met financiële problemen

De groepen mensen die verhoudingsgewijs het meest als financiële knelgroep genoemd worden zijn: mensen zonder betaald werk (47,4%), alleenstaande ouders met kinderen (46,7%), asielzoekers (38,9%), mensen met een chronische ziekte of handicap (37,1%) en ouderen (37,0%). Een overzicht:

Tabel: Meestgenoemde groepen in financiële problemen

Mensen zonder betaald werk	47,3%
Alleenstaande ouders met kinderen	46,7%
Asielzoekers	38,9%
Mensen met een chronische ziekte of handicap	37,1%
Ouderen	37,0%
Mensen met een onvolledige AOW	16,5%
Mensen met een parttime baan	8,6%

Basis: Respondenten die betrokken zijn bij de ondersteuning van mensen met financiële problemen (n=640)

2.5 Aard van de problematiek

Op de vraag hoe vaak men bepaalde knelpunten tegenkomt, kregen respondenten de keuze tussen nooit, soms, regelmatig, vaak en weet niet. In de volgende tabel staan de percentages van de antwoordcategorieën 'regelmatig' en 'vaak' opgeteld.

Tabel: Problemen die diaconieën vaak of regelmatig tegenkomen

Schuldenproblematiek	34,7%
Langdurig laag inkomen	33,8%
Onvoorzien hoge uitgaven, of incidentele financiële tegenslag	14,1%
Hoge vaste lasten	12,3%
Vallen net buiten allerlei regelingen	12,2%
Vastlopen in bureaucratie	11,6%
Structurele hoge bijzondere uitgaven	9,8%
Angst of schaamte voor instanties	9,4%
Onbekend met regelgeving	9,1%
Ingewikkelde formulieren	9,0%
Overig	3,2%

Basis: Respondenten die betrokken zijn bij de ondersteuning van mensen met financiële problemen en aangeven regelmatig of vaak in aanraking te komen met het desbetreffende knelpunt (n=640)

Uit de tabel blijkt dat problemen in veruit de meeste gevallen worden veroorzaakt door schuldenproblematiek of een langdurig laag inkomen.

2.6 Contact en samenwerking met andere instellingen en organisaties

Van de instellingen waarmee diaconieën in het kader van financiële hulpverlening contact hebben, staat de gemeentelijke sociale dienst duidelijk het hoogst aangeschreven (63,7%). Ook instellingen voor schuldhulpverlening scoren relatief hoog met 34,3%. Organisaties van uitkeringsgerechtigden/cliëntenraden staan met 22,4% op de derde stek. Inloophuizen (16,6%) staan op de vierde plaats. Maatschappelijk werk sluit de topvijf af met 8,1%. Uit kruistabellen tussen de aard van de problematiek en de instellingen/organisaties waar men wel eens contact mee heeft, blijkt dat diaconieën in veel gevallen samenwerken met deskundige instanties die aansluiten bij de problematiek die men vaak of regelmatig tegenkomt.

2.7 Signalen voor de overheid

Het duidelijkste signaal dat door diaconieën wordt gegeven, is dat de minima te hard worden getroffen door het huidige overheidsbeleid (21,3%). Daarnaast geven veel diaconieën aan (12,1%) dat veel financiële problemen worden veroorzaakt doordat de vaste lasten van mensen enorm zijn gestegen.

2.8 Aanbevelingen

Uit het onderzoek komt naar voren dat diaconieën op meerdere manieren betrokken zijn bij armoede in Nederland. In de meeste gevallen krijgt deze diaconale betrokkenheid vorm in financiële hulpverlening: giften en leningen. Maar financiële hulpverlening is niet de enige manier waarop diaconieën betrokken zijn bij de armoedeproblematiek. Zo begeleidt men ook mensen naar instanties, ondersteunt men lokale belangenorganisaties van uitkeringsgerechtigden, helpt men bij het invullen van formulieren of doet men mee in een (interkerkelijk) noodfonds. Gemiddeld kregen diaconieën bij elkaar in 2004 meer dan 8.500 aanvragen voor hulp en werden er zo'n 7.774 aanvragen gehonoreerd. Het gaat hierbij om een bedrag van ongeveer 4,5 miljoen euro. Op basis van de gegevens uit het onderzoek kunnen de volgende aanbevelingen worden geformuleerd:

- Veel diaconieën blijken armoedeproblemen tegen te komen. Zij besteden daar op verschillende manieren veel aandacht aan. Bovendien constateren zij dat het aantal hulpvragen van mensen in financiële knelsituaties en de bedragen die daarmee gemoeid zijn, toenemen. Dit kan worden beschouwd als een belangrijk signaal aan overheid en samenleving dat er een beter armoedebeleid nodig is. De diaconieën vragen dan ook nadrukkelijk aan Kerkinactie het signaal aan de overheid door te geven om de sociale zekerheid niet verder af te bouwen.
- Er is sprake van een toename van armoedeproblematiek met name bij mensen die afhankelijk zijn van een uitkering, alleenstaande ouders met kinderen, ouderen en mensen met een chronische ziekte of handicap. Gestegen vaste lasten, langdurig lage inkomens en problematische schuldenproblematiek zijn de belangrijkste problemen die hierbij gesignaleerd worden. Deze groepen verdienen de speciale aandacht in het overheidsbeleid inzake armoedebestrijding.
- De regelgeving, uitvoeringspraktijk en voorlichting door uitvoeringsinstanties en de overheid moeten verbeterd worden, zo mogelijk in samenwerking met cliëntenraden, ouderenbonden en organisaties van gehandicapten.
- Ondersteuning van diaconieën is nodig bij het ontwikkelen van een 'diaconale antenne' om op het spoor te komen van mensen in armoedesituaties.
- Stimulering van de discussie onder diaconieën en in de kerkelijke gemeenten in bredere zin over de vraag waar de taken en verantwoordelijkheden van kerken inzake armoedebestrijding beginnen en ophouden, is gewenst.
- Ondersteuning van diaconieën is nodig om, naast de contacten met gemeentelijke sociale diensten waarin de hulpverlening centraal staat, ook contacten met de lokale overheid te ontwikkelen waarin signalen van protest afgegeven kunnen worden die relevant zijn voor het gemeentelijke beleid.
- Het bevorderen van contacten tussen diaconieën en organisaties van uitkeringsgerechtigden, cliëntenraden, ouderenbonden en organisaties van gehandicapten in bijvoorbeeld lokale 'sociale allianties' is wenselijk.
- De ondersteuning door Kerkinactie van het werk van diaconieën op het terrein van financiële hulpverlening is een blijvende prioriteit. In dit verband kunnen diaconieën samenwerken om financiële hulpverlening ook bij toename van het aantal aanvragen te kunnen waarborgen.

III Onderzoeksverantwoording

In dit hoofdstuk komt een aantal zaken aan de orde die beschreven moeten worden om beter inzicht te krijgen in de opzet van het onderzoek. Achtereenvolgens worden de onderzoeksmethode, de populatie, de steekproef, de respons, de betrouwbaarheid en representativiteit, de wijze van dataverzameling en de verwerking van de vragenlijst beschreven.

3.1 Onderzoeksmethode

Voor dit exploratief onderzoek zijn alle diaconieën benaderd die behoren tot de Protestantse Kerk in Nederland. Het onderzoek is uitgevoerd door middel van een schriftelijke vragenlijst. Belangrijkste redenen hiervoor zijn:

- De respondent krijgt tijd om na te denken over de antwoorden. Daarnaast geeft het de mogelijkheid om vragen die men zelf niet kan beantwoorden binnen de diaconie door te spreken.
- De respondent kan zelf kiezen voor het moment van antwoorden en wordt niet 'lastig gevallen'.
- Bij het Protestants Landelijk Dienstencentrum zijn alle adressen bekend van de diaconieën, maar niet alle telefoonnummers. Door te kiezen voor schriftelijk onderzoek konden alle diaconieën benaderd worden. Dit komt de representativiteit van het onderzoek ten goede.

3.2 Populatie

Tot de populatie van het onderzoek behoren alle diaconieën van de Protestantse Kerk in Nederland. Voor diaconale arbeid kan de volgende definitie worden gehanteerd:

“De kerk geeft in haar diaconale arbeid in Nederland en in de wereld gehoor aan de roeping om zich in de dienst van barmhartigheid en gerechtigheid in te zetten voor wie lijden door armoede, onrecht, achterstelling en ziekte en hen bij te staan in het zoeken naar vertroosting en gerechtigheid.” (Bron: red: Kerkorde en ordinanties van de Protestantse Kerk in Nederland inclusief de overgangsbepalingen. Boekencentrum, 2003).

Diaconieën zijn groepen diakenen die belast zijn met bovenstaande taak. De totale onderzoekspopulatie bedraagt 2159 diaconieën van protestants kerkelijke (wijk-)gemeenten.

3.3 Steekproef

Op 17 januari 2005 zijn vanuit het Protestants Landelijk Dienstencentrum 2.159 vragenlijsten verstuurd. In de volgende subparagraaf staat een overzicht van de respons op de vragenlijst en wordt een verantwoording gegeven m.b.t. de representativiteit en de betrouwbaarheid van de cijfers.

3.3.1 Responsoverzicht

Onderstaand schema geeft het responsoverzicht van de schriftelijke enquête.

Totale basis voor respons	2.159	100,0%
Weigering, geen vragenlijst retour ontvangen	1.227	56,8%
Respons%	932	43,2%
Waarvan binnengekomen na sluiting veldwerkperiode	21	1,0%
Aantal verwerkte vragenlijsten	911	42,2%

Het responspercentage (43,2%) is zeer goed te noemen. Bij soortgelijke schriftelijke onderzoeken, bij dezelfde doelgroep, ligt het responspercentage meestal rond de 20%. De hoogte van de respons geeft dan ook zeker geen aanleiding om op voorhand ernstige selectiviteit te verwachten.

3.3.2 Representativiteit en weging

Bij een schriftelijk onderzoek bestaat het risico dat bepaalde groepen oververtegenwoordigd dan wel ondervertegenwoordigd zijn in de responsgroep. In dat geval vormen de respondenten geen goede afspiegeling van de totale populatie en is het onderzoek daarmee niet representatief. Met betrekking tot armoede zijn er grote verschillen tussen gebieden met een hoge of lage urbanisatiegraad. Daarom is het van belang dat de respons representatief is naar omvang van burgerlijke gemeente. In onderstaande tabel wordt de omvang van burgerlijke gemeente in de steekproef vergeleken met de populatiecijfers.

Representativiteit naar omvang burgerlijke gemeente

Aantal inwoners	Steekproef	Populatie
< 10.000	42,1%	14,8%
10.000 - 20.000	23,5%	33,2%
20.000 - 50.000	22,4%	38,1%
50.000 - 100.000	5,6%	8,6%
100.000 - 200.000	4,1%	4,3%
200.000 >	2,3%	1,1%

Uit de tabel valt af te lezen dat de kleine gemeenten (< 10.000 inwoners) en de grote gemeenten (> 200.000 inwoners) oververtegenwoordigd zijn in de steekproef. De gemeenten met 10.000-20.000 en met 20.000-50.000 inwoners zijn in de steekproef ondervertegenwoordigd. Om deze afwijkingen te corrigeren zijn de resultaten gewogen. Door de weging tellen antwoorden van diaconieën uit ondervertegenwoordigde gemeenten (in de steekproef) relatief zwaarder mee in het totaalresultaat; de antwoorden van oververtegenwoordigde gemeenten tellen juist minder zwaar mee. De basis voor de weging wordt gevormd door populatiecijfers die afkomstig zijn van het CBS (2004).

De gewogen resultaten worden binnen de rapportage gebruikt wanneer het gaat om percentages. Voor absolute getallen, zoals aantallen en bedragen worden de ongewogen resultaten gebruikt.

3.3.3 Statistische marges

De resultaten in dit onderzoek zijn steekproefuitkomsten. Dit betekent dat we rekening moeten houden met zekere statistische marges rondom de gepresenteerde uitkomsten. Bij elke uitkomst geldt, gegeven de spreiding in de antwoorden en het aantal ondervraagde diaconieën, een betrouwbaarheidsmarge. Dit betekent dat de werkelijke waarde, met een betrouwbaarheid van 95%, binnen de grenzen van die marge zal liggen. Voor het vaststellen van de marges worden de volgende formules gehanteerd.

Formules voor het vaststellen van de statistische marges

Penetratiecijfers/ percentages:	$1,96 \times \sqrt{(p \times (1-p))/n}$
Gemiddelden (aantallen, bedragen):	$1,96 \times SE$

In deze formules worden de volgende symbolen gebruikt:

p: het aangetroffen percentage

n: de steekproefomvang

SE: de standaardfout van het gemiddelde

3.3.4 Een aantal rekenvoorbeelden

De steekproefgroottes worden in de tabellen steeds vermeld. Met de hulp van deze steekproefgroottes en bovenstaande formules kunnen de bijbehorende marges worden berekend. Hieronder staat een aantal voorbeelden van hoe dergelijke marges kunnen worden berekend.

Percentages

Voorbeeld: 74% van de diaconieën is betrokken bij ondersteuning van mensen met financiële problemen.

De hierbij behorende statistische marge bedraagt:

$$74\% \pm 1,96 \times \sqrt{\{(0,74 \times (1-0,74))/862\}} = 0,74 \pm 0,029$$

Dit wil zeggen dat met 95% zekerheid mag worden aangenomen dat het percentage in de hele onderzoekspopulatie tussen 71,1% en 76,9% zal liggen.

Gemiddelden

Voorbeeld 1: gemiddelde aantal

Het gemiddelde aantal aanvragen voor financiële hulp in 2004 is 6,11.

De bijbehorende statistische marge bedraagt:

$$6,11 \pm 1,96 \times 1,090 = 6,11 \pm 2,14$$

Dat wil zeggen dat met 95% zekerheid mag worden aangenomen dat de frequentie van het aantal aanvragen voor financiële hulp in 2004 in de hele onderzoekspopulatie tussen de 3,97 en 8,25 zal liggen.

Voorbeeld 2: gemiddelde bedragen

Het gemiddelde gehonoreerde bedrag bij financiële hulp is 3.174 euro.

De bijbehorende statistische marge bedraagt:

$$3.174 \pm 1,96 \times 503,71 = 3.174 \pm 987,3$$

Dat wil zeggen dat met 95% zekerheid mag worden aangenomen dat het gemiddelde gehonoreerde bedrag bij financiële hulp in de hele onderzoekspopulatie tussen de 2.187 en 4.161 euro zal liggen.

3.4 De dataverzameling

3.4.1 De vragenlijst

Met de vragenlijst is een aanbiedingsbrief meegestuurd. In deze brief is duidelijk aangegeven waarvoor het onderzoek dient en waarom het voor de diaconieën van belang is dat ze de vragenlijst invullen. De gestructureerde vragenlijst is opgesteld in samenwerking met experts op het gebied van armoede(-bestrijding).

Zie voor de volledige vragenlijst de bijlage in dit rapport.

3.4.2 De veldwerkperiode

De veldwerkperiode van het onderzoek liep van week 3 t/m week 8 in 2005. De vragenlijsten die zijn teruggezonden in deze periode zijn meegenomen in dit onderzoek.

3.5 Verwerking van de (open) vragen

Met behulp van het softwarepakket SPSS zijn de onderzoeksgegevens geanalyseerd en verwerkt tot tabellen en overzichten. Antwoorden op open vragen zijn na afloop zoveel mogelijk gecategoriseerd en voorzien van een code. Antwoorden die niet konden worden gecategoriseerd, zijn weergegeven in zogenaamde 'open vraag-tabellen' (voor deze OV-tabellen zie bijlage). 'Missing values' worden buiten beschouwing gelaten in het onderzoeksresultaat en worden als normaal verdeeld verondersteld. Doordat de missing values normaal verdeeld zijn, hebben ze geen effect op de resultaten.

3.6 Opmerkingen met betrekking tot het onderzoek en de rapportage

Bij het lezen van het rapport dient rekening te worden gehouden met het feit dat de resultaten voor een belangrijk deel gebaseerd zijn op interviewgegevens. De antwoorden en opvattingen van de respondenten kunnen, binnen de betrouwbaarheidsmarges, afwijken van de realiteit.

IV Onderzoeksresultaten

4.1 Inleiding

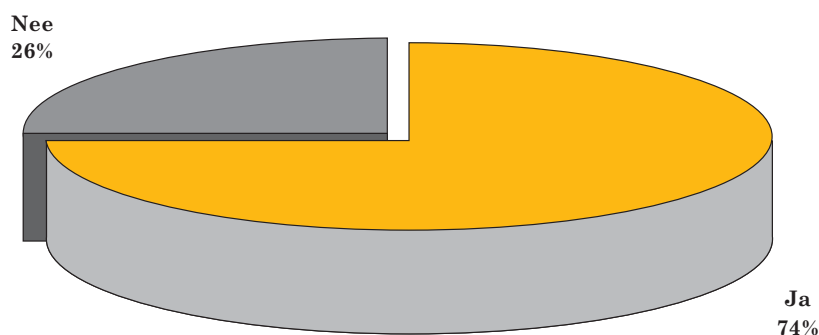
Het onderzoek is op te splitsen in een zestal aandachtspunten. De aandachtspunten 'betrokkenheid van diaconieën', 'samenwerking en contact met andere instellingen en organisaties', 'kwantificering van de financiële hulp', 'groepen met financiële problemen', 'aard van de problematiek' en 'signalen voor de overheid' staan in onderstaande paragrafen beschreven.

4.2 Betrokkenheid van diaconieën

In deze paragraaf wordt beschreven hoeveel diaconieën betrokken zijn bij de ondersteuning van mensen die financieel in de knel zijn geraakt. Hierbij wordt tevens ingegaan op de wijze van betrokkenheid.

Uit het onderzoek blijkt dat 74% van de diaconieën betrokken is bij de ondersteuning van mensen die financieel in de knel zijn geraakt. Wanneer we dit percentage kwantificeren, blijkt dat er tussen de 1.535 en 1.660 protestantse diaconieën betrokken zijn bij deze problematiek.

Figuur 1: Diaconieën die betrokken zijn bij de ondersteuning van mensen die financieel in de knel zitten

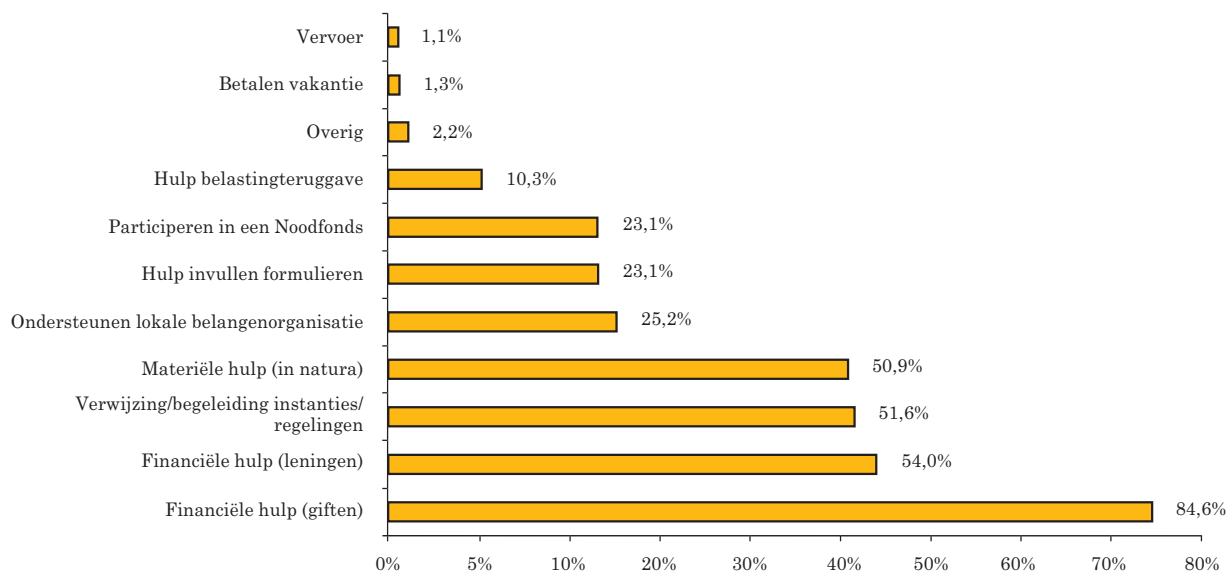

Basis: Alle respondenten (n=862)

Verder blijkt uit de resultaten dat de betrokkenheid van de diaconieën samenhangt met de omvang van de burgerlijke gemeente. De betrokkenheid van het aantal diaconieën loopt namelijk op naarmate de burgerlijke gemeente groter is. Zo is de betrokkenheid binnen de kleinste gemeenten slechts 52%, terwijl dit binnen de grootste gemeenten 100% is. Dit werd reeds voor het onderzoek verwacht en dat is dan ook de belangrijkste reden dat de resultaten gewogen zijn op omvang van de burgerlijke gemeente.

Van de diaconieën die betrokken zijn bij de armoedeproblematiek is het verlenen van financiële hulp door middel van giften veruit de meestgenoemde vorm van betrokkenheid (84,6%). Meer dan de helft (54,0%) geeft aan dat ze financiële hulp verleent door middel van leningen. Ook het verwijzen en begeleiden naar instanties en regelingen (51,6%) wordt door meer dan de helft van de diaconieën gedaan. Dit geldt tevens voor het verlenen van materiële hulp in natura (50,9%).

Figuur 2: Wijze van betrokkenheid bij de ondersteuning van mensen met financiële problemen

Basis: Respondenten die betrokken zijn bij de ondersteuning van mensen met financiële problemen (n=640)

Mensen die financieel in de knel zijn geraakt kunnen door de diaconieën op verschillende manieren geholpen worden. Als we kijken op hoeveel verschillende manieren diaconieën helpen, blijkt dat de kleinste dorpen (minder dan 10.000 inwoners) gemiddeld op 2,4 verschillende manieren betrokken zijn bij de ondersteuning van mensen met financiële problemen. Bij de grotere gemeenten zien we dat ze op veel meer verschillende manieren bezig zijn met financiële hulpverlening.

Tabel 1

Gemiddeld aantal manieren waarop diaconieën mensen met financiële problemen steunen

< 10.000 inwoners	2,4
10.000 - 20.000 inwoners	3,0
20.000 - 50.000 inwoners	3,4
50.000 - 100.000 inwoners	4,0
100.000 - 200.000 inwoners	3,8
> 200.000 inwoners	4,0
Totaal	3,3

Basis: Respondenten die betrokken zijn bij de ondersteuning van mensen met financiële problemen (n=640)

Indien diaconieën niet betrokken zijn bij de armoedeproblematiek, geeft men als belangrijkste reden (49,1%) dat er in de gemeente geen mensen leven die financieel in de knel zitten. Bijna eenderde van deze groep (32,3%) ontvangt geen signalen of aanvragen van mensen in de (financiële) problemen. In tabel twee staat een totaaloverzicht.

Tabel 2**Redenen niet-betrokkenheid bij ondersteuning van mensen met financiële problemen**

	Totaal
In de gemeente leven geen mensen die financieel in de knel zitten	49,1%
Geen signalen/ aanvragen ontvangen	32,3%
Overig	4,9%
Vermoeden dat mensen terughoudend zijn door schaamte	4,9%
We hebben andere prioriteiten	3,5%
Nog bezig met opzetten van beleid financiële hulpverlening	3,1%
Kleine gemeente met weinig middelen	2,2%

Basis: Respondenten die niet betrokken zijn bij de ondersteuning van mensen met financiële problemen (n=226)

4.3 Kwantificering van de financiële hulp

Wanneer we het binnen deze paragraaf hebben over financiële hulpverlening dan worden hiermee zowel giften als leningen bedoeld.

4.3.1 Aantal aanvragen voor financiële hulp

90% van de diaconieën die betrokken is bij de armoedeproblematiek verleent hulp middels financiële giften of leningen. Bij kwantificering van dit percentage constateren we dat het hierbij gaat om een aantal tussen de 1.400 en 1.474 protestantse diaconieën.

Gemiddeld kregen de diaconieën in 2004 zo'n 6,1 aanvragen voor financiële hulp binnen. We gaan hierbij alleen uit van de respondenten die exacte cijfers hebben gegeven. In de vragenlijst kon men aangeven of het gegeven cijfer een exact getal is of een schatting (zie bijlage). Er zijn grote verschillen te constateren tussen de exacte cijfers en de schattingen van diaconieën. De schattingen zijn beduidend hoger. Om geen consessie te doen aan de betrouwbaarheid is alleen gerekend met de exacte cijfers. Op basis van de exacte cijfers en rekeninghoudend met het 95%-betrouwbaarheidsinterval komen we tot de volgende omvang:

De ondergrens:

$$1.400 \text{ betrokken diaconieën} \times (6,1 - (1,96 \times 1,090)) = 5.549 \text{ aanvragen}$$

De bovengrens:

$$1.474 \text{ betrokken diaconieën} \times (6,1 + (1,96 \times 1,090)) = 12.140 \text{ aanvragen}$$

Dit betekent dat de diaconieën in 2004, met 95% zekerheid, tussen de 5.549 en 12.140 aanvragen voor financiële hulp hebben ontvangen. Wanneer we geen rekening houden met de betrouwbaarheidsmarge komen we tot een schatting van ca. 8.781 aanvragen.

4.3.2 Aantal aanvragen toegenomen, afgenomen of gelijkgebleven

Aan de respondenten is gevraagd of men kan aangeven of het aantal aanvragen voor financiële hulp gelijk is gebleven, gedaald of gestegen ten opzichte van 2003. Ook hier wordt alleen gekeken naar de diaconieën die exacte aantallen hebben gegeven in het onderzoek (n=305). De reden hiervoor is dat deze respondenten een realistische inschatting kunnen maken van het verschil in aantal aanvragen, omdat men beschikt over de exacte aantallen. Hieruit blijkt dat 48,5% van de diaconieën aangeeft dat het aantal aanvragen in 2004 gelijk is gebleven met 2003. 38,4% zegt dat het aantal aanvragen is gestegen en 9,2% zegt dat het aantal aanvragen juist is gedaald. Zo'n 3,9% geeft aan het niet te weten. De toename van het aantal hulpvragen is vooral te zien in de grootste steden (> 200.000 inwoners). Daar geeft de helft van de diaconieën (50,0%) aan het aantal hulpvragers te zien stijgen. Ook in de middelgrote steden (50-100.000 inwoners) is de hulpvraag meer dan gemiddeld toegenomen: 47,4%. In de kleinste dorpen (< 10.000) is de toename van het aantal hulpvragers minder dan gemiddeld, maar nog altijd eenderde van de diaconieën (34,2%) ziet daar een toename en meer dan de helft (52,6%) een gelijkblijvend aantal hulpvragers.

Tabel 3

	< 10.000	10.000- 20.000	20.000- 50.000	50.000- 100.000	100.000- 200.000	> 200.000	Totaal
Meer	34,2%	45,4%	32,6%	47,7%	41,7%	50,0%	38,4%
Minder	7,9%	4,1%	12,6%	10,5%	16,7%	0,0%	9,2%
Ongeveer gelijk	52,6%	42,3%	53,3%	42,1%	41,7%	50,0%	48,5%
Weet niet	5,3%	8,2%	1,5%	0,0%	0,0%	0,0%	3,9%
Aantal	38	97	135	19	12	4	305

Basis: Respondenten die betrokken zijn bij de ondersteuning van mensen met financiële problemen en die exacte aantallen aanvragen hebben gegeven (n=305)

Uit de cijfers (gebaseerd op exacte aantallen) komt duidelijk naar voren dat er sprake is van een toename in het aantal aanvragen voor financiële hulp bij diaconieën.

4.3.3 Aantal gehonoreerde aanvragen voor financiële hulp

Gemiddeld werden in 2004 door diaconieën zo'n 5,41 aanvragen voor financiële hulp gehonoreerd. We gaan ook hier uit van de diaconieën die exacte cijfers hebben gegeven. Op basis van deze cijfers en rekeninghoudend met de 95%-betrouwbaarheidsinterval komen we tot de volgende schatting:

De ondergrens:

1.400 betrokken diaconieën x (5,41 – (1,96 x 0,943)) = 4.986 aanvragen gehonoreerd

De bovengrens:

1.474 betrokken diaconieën x (5,41 + (1,96 x 0,943)) = 10.699 aanvragen gehonoreerd

Dit betekent dat de diaconieën in 2004, met 95% zekerheid, tussen de 5.252 en 10.978 aanvragen voor financiële hulp gehonoreerd hebben. Wanneer we geen rekening houden met de betrouwbaarheidsmarge komen we tot een schatting van ca. 7.774 gehonoreerde aanvragen.

Net als bij het aantal aanvragen is bij de gehonoreerde aanvragen grote verschillen tussen de exacte cijfers en de schattingen te zien. Om die redenen is ook hier uitsluitend gerekend met de exacte cijfers. Bij de gehonoreerde aanvragen kon echter een 53,1% een exact aantal geven, dit zijn 321 diaconieën.

In totaal wordt 88,5% van alle aanvragen voor financiële hulp gehonoreerd door diaconieën.

4.3.4 Gehonoreerd totaalbedrag voor financiële hulp

Per diaconie wordt gemiddeld zo'n € 3.173,80 per jaar besteed aan individuele financiële hulpverlening. Doorgerekend naar een totaalbedrag voor alle financiële hulpverlening in 2004 en rekeninghoudend met de 95%-betrouwbaarheidsinterval constateren we de volgende cijfers:

De ondergrens:

1.400 betrokken diaconieën x (3174 – (1,96 x 503,71)) = € 3.061.420,-

De bovengrens:

1.474 betrokken diaconieën x (3174 + (1,96 x 503,71)) = € 6.133.714,-

Dit betekent dat de diaconieën in 2004, met 95% zekerheid, tussen de € 3.061.420,- en € 6.133.714,- aan financiële hulp hebben besteed. Wanneer we geen rekening houden met de betrouwbaarheidsmarge komen we tot een totaalbedrag van € 4.560.750,- in 2004.

Uiteraard is ook hier, net als bij voorafgaande berekeningen, uitsluitend gerekend met exacte getallen. De schattingen zijn buiten beschouwing gelaten. Dit geldt ook voor de volgende percentages. Deze cijfers geven aan of het totaalbedrag dat 2004 is gehonoreerd voor financiële

hulp (giften en/of leningen) hoger, lager of ongeveer gelijk is aan het totaalbedrag in 2003. Ook hier is dus uitsluitend gekeken naar de diaconieën die exacte bedragen hebben gegeven in het onderzoek (n=233).

4.3.5 Totaalbedrag toegenomen, afgenomen of gelijkgebleven

60,5% van de diaconieën signaleert een toename van het totaalbedrag voor financiële hulpverlening in vergelijking met het voorgaande jaar. Volgens 21,5% van de diaconieën is het totaalbedrag ongeveer gelijkgebleven en 14,2% constateert een afname. 3,9% van de diaconieën weet niet of er van een toe-, of afname sprake is. Vooral in de grote steden constateert men in 66,7% van de gevallen een toename, maar ook diaconieën uit de middelgrote steden (10.000-20.000 inwoners; 20.000-50.000 inwoners en 50.000-100.000 inwoners) constateren bovengemiddeld vaak een toename. Alleen de diaconieën uit de kleinere gemeenten geven bovengemiddeld vaak aan dat de financiële hulpverlening in vergelijking met het vorige jaar gelijk is gebleven.

Tabel 4

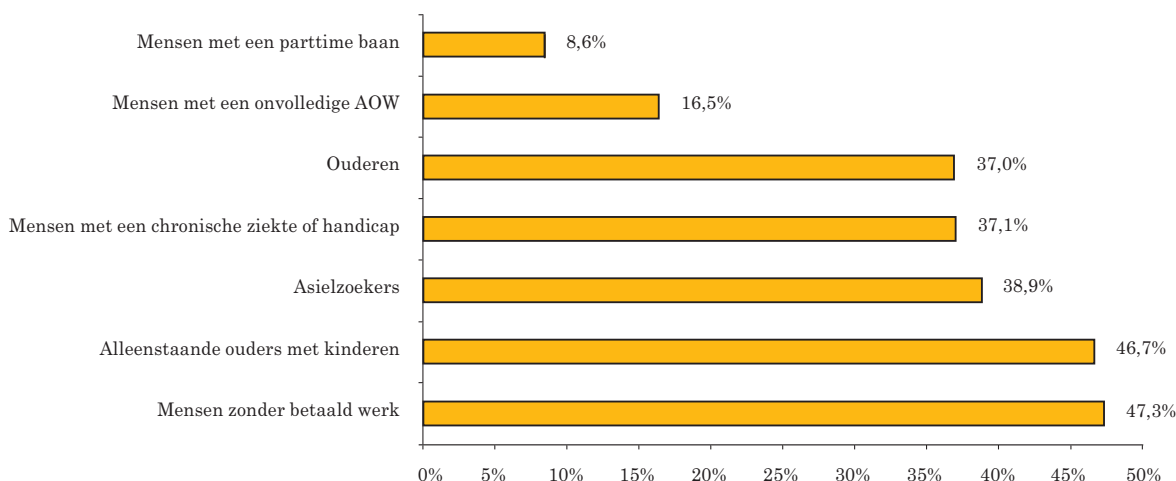
	< 10.000	10.000 - 20.000	20.000 - 50.000	50.000 - 100.000	100.000 - 200.000	> 200.000	Totaal
Meer	46,4%	62,9%	62,5%	64,7%	54,5%	66,7%	60,5%
Minder	14,3%	11,4%	14,4%	17,6%	18,2%	33,3%	14,2%
Ongeveer gelijk	32,1%	15,7%	23,1%	17,6%	27,3%	0,0%	21,5%
Weet niet	7,1%	10,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	3,9%
Aantal	28	70	104	17	11	3	233

Basis: Respondenten die betrokken zijn bij de ondersteuning van mensen met financiële problemen en die exacte bedragen hebben gegeven (n=233)

4.4 Groepen met financiële problemen

De groepen mensen die verhoudingsgewijs het meest als financiële knelgroep genoemd worden zijn: mensen zonder betaald werk (47,4%), alleenstaande ouders met kinderen (46,7%), asielzoekers (38,9%), mensen met een chronische ziekte of handicap (37,1%) en ouderen (37,0%). De scores voor deze afzonderlijke categorieën liggen redelijk dicht bij elkaar. Als we de scores beter bekijken, dan zien we dat mensen onder verschillende groepen kunnen vallen. Zo zullen ouderen vaker een chronische ziekte hebben dan jongeren en ook vaker geen betaald werk meer hebben of een onvolledige AOW. Wanneer we er vanuit dit perspectief naar kijken, constateren we dat ouderen het moeilijk hebben en het steeds moeilijker zullen krijgen in een samenleving waar het sociale zekerheidsstelsel steeds verder wordt geminimaliseerd. Een overzicht:

Figuur3: In welke groepen zijn financiële problemen het meest te vinden

Basis: Respondenten die betrokken zijn bij de ondersteuning van mensen met financiële problemen

Het rijtje met risicogroepen komt aardig overeen met wat er in het armoedebeleid van de overheid als knelgroepen aan bod komt, met dit verschil dat asielzoekers in het kerkelijke anti-armoedebeleid een ‘extra’ categorie vormt. Uit eerder onderzoek (Asielzoekers en vluchtelingen en de Protestantse Kerk in Nederland, 2005), is reeds gebleken dat veel diaconieën zich bezighouden met deze groep. Net als in het onderhavig onderzoek is in het onderzoek naar asielzoekers en vluchtelingen de hulp gekwantificeerd. Enkele overzichten uit dit onderzoek:

De omvang van de hulpverlening aan op straat gezette asielzoekers

	Percentage	Populatie (N)	Gemiddeld (aantal/euro)	Absolute aantallen		
				95%-betrouwbaarheidsinterval Minimaal	Maximaal	Gemiddeld
Betrokken diaconieën	23%	2.159	n.v.t.	427	578	503
Aantal vrijwilligers	64%	503	4,9	956	2.281	1.553
Financiële steun	65%	503	€ 2.118,-	€ 437.065,-	€ 985.126,-	€ 684.114,-

De omvang van de hulpverlening aan asielzoekers in de opvang

	Percentage	Populatie (N)	Gemiddeld (aantal/euro)	Absolute aantallen		
				95%-betrouwbaarheidsinterval Minimaal	Maximaal	Gemiddeld
Betrokken diaconieën	26,6%	2.159	n.v.t.	494	654	574
Aantal vrijwilligers	69,7%	574	5,35	1.547	2.819	2.140

De omvang van de hulpverlening aan vluchtelingen met een status

	Percentage	Populatie (N)	Gemiddeld (aantal/euro)	Absolute aantallen		
				95%-betrouwbaarheidsinterval Minimaal	Maximaal	Gemiddeld
Betrokken diaconieën	23,2%	2159	n.v.t.	425	576	501

In onderstaande tabel zien we van de tien belangrijkste probleemgroepen in hoeverre ze over- of ondervertegenwoordigd zijn in de verschillende gemeenten ten opzichte van het totaal. Wanneer een percentage in een *zwarte kleur en cursief* staat weergegeven, betekent dit dat de probleemgroep ondervertegenwoordigd is. Bij een **oranje kleur en vetgedrukt** percentage is de groep oververtegenwoordigd. Voor de totaalcijfers per probleemgroep kunt u kijken naar de tabellen van vraag 9 in de bijlage.

Tabel 5

	< 10.000	10.000 - 20.000	20.000 - 50.000	50.000 - 100.000	100.000 - 200.000	> 200.000
Mensen zonder betaald werk	34,3%	43,6%	46,0%	65,6%	70,0%	60,0%
Alleenstaande ouders met kinderen	37,3%	39,2%	51,5%	58,7%	48,4%	44,4%
Asielzoekers	26,9%	38,5%	37,2%	50,8%	51,6%	60,0%
Mensen met een chronische ziekte of handicap	28,8%	37,6%	36,5%	41,3%	48,4%	40,0%
Ouderen	31,8%	37,6%	34,7%	46,0%	41,9%	55,6%
Mensen met een onvolledige AOW	11,9%	15,4%	19,3%	9,5%	23,3%	11,1%
Mensen met een parttime baan	6,0%	7,2%	8,8%	12,7%	13,3%	11,1%
Agrariërs	1,5%	2,1%	1,8%	0,0%	0,0%	0,0%
Psychische patiënten	1,5%	0,5%	1,8%	0,0%	6,7%	0,0%
Gezinnen waar slechts 1 persoon werkt	1,5%	3,1%	0,7%	0,0%	0,0%	0,0%

Basis: Respondenten die betrokken zijn bij de ondersteuning van mensen met financiële problemen (n=640)

De meeste probleemgroepen zijn oververtegenwoordigd in de grotere gemeenten. De probleemgroep ‘alleenstaande ouders met kinderen’ wordt echter opvallend vaak genoemd in de gemeenten met 20.000-50.000 inwoners en 50.000-100.000 inwoners met respectievelijk 51,5% en 58,7%.

4.5 Aard van de problematiek

Op de vraag hoe vaak men bepaalde knelpunten tegenkomt, kregen respondenten de keuze tussen nooit, soms, regelmatig, vaak en weet niet. In tabel zes zijn de percentages van de antwoordcategorieën ‘regelmatig’ en ‘vaak’ opgeteld.

Uit deze tabel komt duidelijk naar voren dat schulden en een langdurig laag inkomen mensen het vaakst in financiële problemen brengen. De schuldenproblematiek wordt het meest gesignaleerd in de middelgrote steden (50.000-100.000 inwoners en 100.000-200.000 inwoners) en een langdurig laag inkomen in de grootste steden (> 200.000 inwoners). In het totaalbeeld is het opvallend dat ook in de middelgrote steden diaconieën vaak in aanraking komen met armoede-problematiek. Het probleem blijft in ieder geval niet beperkt tot de grootste; ook in de kleinste gemeenten komt het nog relatief vaak voor.

Tabel 6

	< 10.000	10.000 - 20.000	20.000 - 50.000	50.000 - 100.000	100.000 - 200.000	> 200.000	Totaal
Schuldenproblematiek	15,0%	28,3%	37,2%	53,2%	58,6%	37,5%	34,7%
Langdurig laag inkomen	25,8%	29,7%	35,4%	43,8%	40,0%	44,4%	33,8%
Onvoorziene hoge uitgaven, of incidentele financiële tegenslag	7,5%	9,8%	15,0%	29,2%	13,3%	22,2%	14,1%
Hoge vaste lasten	7,5%	9,3%	12,7%	22,3%	23,3%	0,0%	12,3%
Vallen net buiten allerlei regelingen	9,1%	11,3%	12,0%	18,8%	12,9%	12,5%	12,2%
Vastlopen in bureaucratie	7,6%	10,7%	11,0%	19,3%	16,7%	12,5%	11,6%
Structurele hoge bijzondere uitgaven	9,0%	9,3%	9,9%	10,9%	13,7%	0,0%	9,8%
Angst of schaamte voor instanties	3,0%	7,1%	10,6%	17,2%	13,3%	0,0%	9,4%
Onbekend met regelgeving	6,0%	4,6%	11,3%	17,4%	9,7%	0,0%	9,1%
Ingewikkelde formulieren	4,5%	6,7%	9,9%	15,6%	10,0%	12,5%	9,0%
Asielzoekers	1,5%	1,0%	1,4%	0,0%	3,2%	12,5%	1,4%
Gescheiden mensen	1,5%	0,5%	1,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,8%
Overig	1,5%	0,0%	0,7%	3,1%	3,3%	0,0%	1,0%

Basis: Respondenten die betrokken zijn bij de ondersteuning van mensen met financiële problemen en aangeven regelmatig of vaak in aanraking te komen met de desbetreffende knelpunt (n=640)

4.6 Contact en samenwerking met andere instellingen en organisaties

Van de instellingen waarmee diaconieën in het kader van financiële hulpverlening contact heeft, staat de gemeentelijke sociale dienst duidelijk het hoogst aangeschreven (63,7%). Ook instellingen voor schuldhulpverlening scoren relatief hoog met 34,3%. Uit tabel zeven blijkt tevens dat nagenoeg alle diaconieën die schuldenproblematiek signaleren ook contact hebben met instellingen voor schuldhulpverlening. Dit geeft aan dat diaconieën niet op eigen houtje een oplossing zoeken, maar samenwerken met deskundige instanties.

Tabel 7

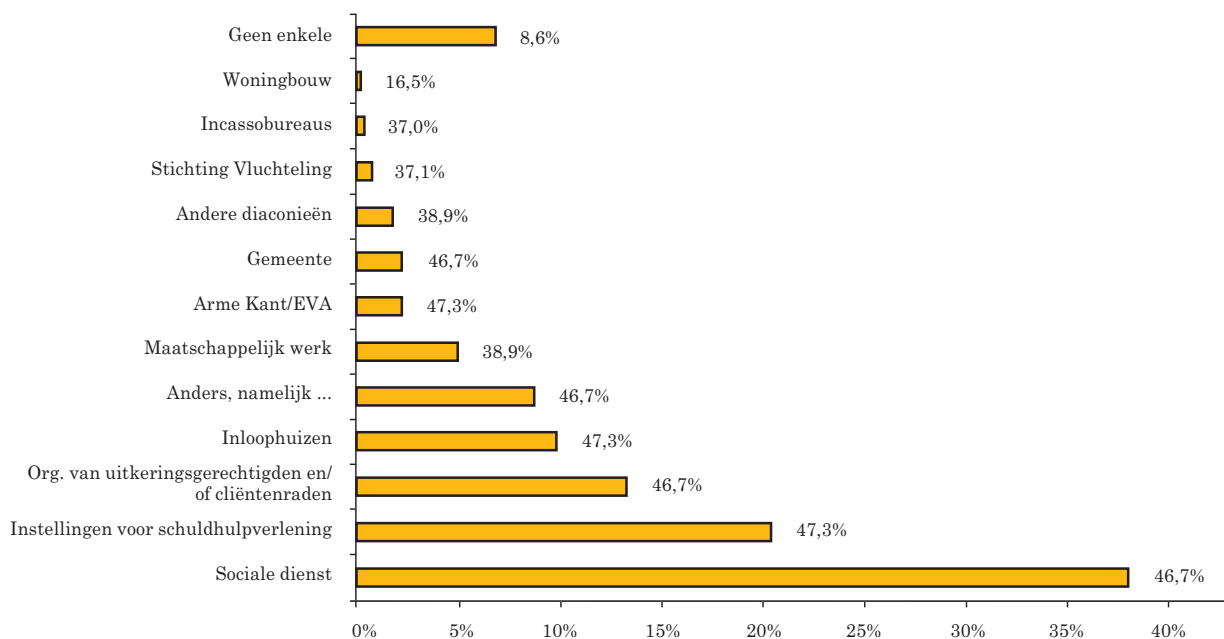
Kruistabel: Schuldenproblematiek/ samenwerking schuldhulpverlening

	Weet niet	Vaak	Regelmatig	Soms	Nooit	Totaal
Schuldenproblematiek	18,8%	11,6%	33,9%	31,3%	4,5%	100,0%

Basis: Respondenten die betrokken zijn bij schuldenproblematiek (n=224)

Organisaties van uitkeringsgerechtigden/cliëntenraden staan met 22,4% op de derde stek. Inloophuizen (16,6%) staan op de vierde plaats. Maatschappelijk werk sluit de topvijf af met 8,1%.

Figuur 4: Instellingen waarmee men wel eens contact heeft m.b.t. armoedebestrijding

Basis: Respondenten die betrokken zijn bij de ondersteuning van mensen met financiële problemen

4.7 Signalen voor de overheid

Diaconieën geven aan dat over armoedeproblematiek aan de overheid duidelijke signalen afgegeven dienen te worden. Het duidelijkste signaal, over de gehele linie, is dat de minima te hard worden getroffen door het huidige overheidsbeleid (21,3%). Ondanks dit eenduidige signaal constateren we toch een aantal verschillen wanneer we naar de omvang van de burgerlijke gemeente kijken. Hieronder enkele signalen die binnen de afzonderlijke gemeenten bovengemiddeld scoren.

< 10.000 inwoners:	- Regelgeving moet duidelijker/ betere voorlichting (12,1%)
	- Er is veel stille armoede (15,2%)
10.000 - 20.000 inwoners:	- Meer openheid en bereidheid van gemeenten om samen te werken is gewenst (15,2%)
	- Sociale zekerheid niet verder afbouwen (9,5%)
20.000 - 50.000 inwoners:	- Regelgeving moet duidelijker/ betere voorlichting (16,0%)
50.000 - 100.000 inwoners:	- Door hoge lasten komen veel mensen in problemen (23,7%)
	- Er is veel stille armoede (13,2%)
	- Socialer ouderen en gehandicaptenbeleid is gewenst (5,3%)
100.000 - 200.000 inwoners:	- Door hoge lasten komen veel mensen in problemen (15,4%)
	- Regelgeving moet duidelijker/ betere voorlichting (15,4%)
	- Sociale zekerheid niet verder afbouwen (15,4%)
	- Minder star de regels hanteren, beter kijken naar persoonlijke situaties (15,4%)

Respondenten uit de grootste steden hebben niet geantwoord op deze vraag.

Bijlage 1

Enquête armoedebestrijding

1. **Kunt u aangeven of uw diaconie betrokken is bij de ondersteuning van mensen die financieel in de knel zijn geraakt?**

- Ja (ga naar vraag 3)
- Nee (ga naar vraag 2)

2. **Kunt u aangeven waarom uw diaconie niet betrokken is bij de ondersteuning van mensen die financieel in de knel zijn geraakt?**

- In onze gemeente leven geen mensen die financieel in de knel zitten
- We hebben andere prioriteiten
- Anders, namelijk

.....
(ga naar vraag 12)

3. **Op welke wijze is uw diaconie betrokken bij de ondersteuning van mensen die financieel in de knel zijn geraakt?**

(Meerdere antwoorden mogelijk)

- Financiële hulp (giften) (ga naar vraag 4)
- Financiële hulp (leningen) (ga naar vraag 4)
- Materiële hulp in natura (bv. voedselpakketten) (ga naar vraag 9)
- Hulp bij het invullen van formulieren (ga naar vraag 9)
- Hulp bij het aanvragen van belastingteruggave (ga naar vraag 9)
- Verwijzing/begeleiding naar instanties of regelingen (ga naar vraag 9)
- Ondersteunen van een lokale belangenorganisatie (ga naar vraag 9)
- Participeren in een noodfonds (ga naar vraag 9)
- Anders, namelijk

.....
(ga naar vraag 9)

4. **U geeft aan dat uw diaconie financiële hulp (giften en/of leningen) biedt aan mensen die financieel in de knel zijn geraakt. Kunt u aangeven hoe vaak u in 2004 aanvragen heeft gekregen voor financiële hulp (giften en/of leningen)? (Indien u geen exacte cijfers weet, is een schatting voldoende)**

- Ik weet het exacte aantal aanvragen in 2004, namelijk:
- Er waren naar schatting aanvragen in 2004
- Weet niet

5. Is dit aantal meer, minder of ongeveer gelijk aan het aantal aanvragen in 2003?

- Meer
- Minder
- Ongeveer gelijk
- Weet niet

6. Kunt u aangeven hoeveel aanvragen voor financiële hulp (giften en/of leningen) in 2004 gehonoreerd zijn?
(Indien u geen exacte cijfers weet, is een schatting voldoende)

- Het exacte aantal gehonoreerde aanvragen in 2004 is:
- Naar schatting aanvragen zijn gehonoreerd in 2004
- Weet niet

7. Kunt u aangeven welk totaalbedrag in 2004 door uw diaconie is gehonoreerd voor financiële hulp (giften en/of leningen)?
(Indien u geen exacte cijfers weet, is een schatting voldoende)

- In 2004 is exact € gehonoreerd voor financiële hulp
- In 2004 is naar schatting € gehonoreerd voor financiële hulp
- Weet niet

8. Is dit bedrag hoger, lager of ongeveer gelijk aan het totaalbedrag voor financiële hulp (giften en/of leningen) in 2003?

- Hoger
- Lager
- Ongeveer gelijk
- Weet niet

9. In welke groepen zijn de mensen die financieel in de knel zijn geraakt én uw diaconie om hulp hebben gevraagd, met name te vinden?
(Meerdere antwoorden mogelijk)

- Ouderen
- Mensen met een onvolledig AOW
- Mensen zonder betaald werk
- Mensen met een parttime baan
- Alleenstaande ouders met kinderen
- Mensen met een chronische ziekte of handicap
- Asielzoekers
- Een andere groep, namelijk

10. Hieronder staat een aantal knelpunten voor mensen die financieel in de knel zijn geraakt. Kunt u bij ieder knelpunt aangeven hoe vaak dit van toepassing is voor mensen die bij uw diaconie aankloppen voor hulp?

	Vaak	Regelmatig	Soms	Nooit
Schuldenproblematiek	☐	☐	☐	☐
Langdurig een laag inkomen	☐	☐	☐	☐
Onvoorziene hoge uitgaven, of incidentele financiële tegenslag	☐	☐	☐	☐
Hoge vaste lasten (wonen, energie, verzekeringen)	☐	☐	☐	☐
Structurele hoge bijzondere uitgaven (bv. bij ziekte, handicap)	☐	☐	☐	☐
Onbekendheid met regelgeving	☐	☐	☐	☐
Angst of schaamte voor instanties	☐	☐	☐	☐
Ingewikkelde formulieren	☐	☐	☐	☐
Vastlopen in bureaucratie	☐	☐	☐	☐
Mensen vallen net buiten allerlei regelingen	☐	☐	☐	☐
Anders, namelijk	☐	☐	☐	☐

**11. Met welke instellingen of organisaties heeft uw diaconie wel eens contact over armoedebestrijding?
(Meerdere antwoorden mogelijk)**

- Sociale Dienst
- Instelling voor schuldhulpverlening
- Organisaties van uitkeringsgerechtigden en/of cliëntenraden
- Inloophuizen
- Anders, namelijk
- Geen enkele

12. Zijn er nog zaken of signalen die u aan ons wilt doorgeven met het oog op ons contact met de overheid?

- Ja, namelijk
- Nee

13. Kunt u aangeven hoeveel inwoners de burgerlijke gemeente heeft, waarin uw diaconie actief is?

- Minder dan 10.000 inwoners
- 10.000-20.000 inwoners
- 20.000-50.000 inwoners
- 50.000-100.000 inwoners
- 100.000-200.000 inwoners
- Meer dan 200.000 inwoners
- Weet niet

Bijlage 2

Coderingen

Vraag 2:

4. Geen signalen/ aanvragen ontvangen.
5. Kleine gemeente met weinig middelen.
6. Nog bezig met opzetten van beleid armoedebestrijding.
7. Vermoeden dat mensen terughoudend zijn door schaamte.
8. Op dit moment geen mensen in knel binnen gemeente.

Vraag 3:

1. Betalen vakanties.
2. Vervoer.

Vraag 9:

1. Dak- en thuislozen.
2. Alleenstaanden/ gescheiden mensen.
3. WAO'ers
4. Psychische patiënten.
5. Asielzoekers/ illegalen.
6. Agrariërs
7. Bijstandmoeders.
8. Anoniem/ onbekend.
9. Allochtonen/ minderheden.
10. Mensen met een minimuminkomen.
11. Mensen die moeilijk met geld kunnen omgaan.
12. Gezinnen waar slechts 1 persoon werkt.
13. Jongeren.
14. (ex)-gedetineerden/ drugsverslaafden.

Vraag 10:

- 10.11 Overig.
- 10.12 Asielzoekers.
- 10.13 Gescheiden mensen.

Vraag 11:

- 11.7 Maatschappelijk werk.
- 11.8 Arme Kant/ EVA.
- 11.9 Gemeente.
- 11.10 Incassobureaus/deurwaarders.
- 11.11 Woningbouw.
- 11.12 Stichting Vluchteling
- 11.13 Andere diaconieën.

Bijlage 3

Tabellen

Tabel 1: Betrokken bij ondersteuning mensen met financiële problemen
(gewogen naar omvang burgerlijke gemeente)

	< 10.000 inwoners	10.000- 20.000	20.000- 50.000	50.000- 100.000	100.000- 200.000	> 200.000 inwoners	Totaal
Ja	52,3%	67,8%	83,5%	85,1%	83,8%	100,0%	74,0%
Nee	47,7%	32,2%	16,5%	14,9%	16,2%	,0%	26,0%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	128	286	328	74	37	9	862

Tabel 2: Waarom niet betrokken bij ondersteuning mensen met financiële problemen?
(gewogen naar omvang burgerlijke gemeente)

	< 10.000 inwoners	10.000- 20.000	20.000- 50.000	50.000- 100.000	100.000- 200.000	Totaal
In gemeente zijn er geen mensen die financieel in de knel zitten	54,1%	47,9%	40,7%	72,7%	50,0%	49,1%
We hebben andere prioriteiten	3,3%	3,2%	5,6%	0%	,0%	3,5%
Overig	3,3%	6,4%	3,7%	,0%	16,7%	4,9%
Geen signalen/ aanvragen ontvangen	26,2%	37,2%	31,5%	27,3%	33,3%	32,3%
Kleine gemeente met weinig middelen	3,3%	,0%	5,6%	,0%	,0%	2,2%
Nog bezig met opzetten van beleid armoedebestrijding	1,6%	1,1%	9,3%	,0%	,0%	3,1%
Vermoeden dat mensen terughoudend zijn door schaamte	8,2%	4,3%	3,7%	,0%	,0%	4,9%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	61	94	54	11	6	226

Tabel 3: Op welke wijze betrokken bij de ondersteuning van mensen met financiële problemen?

(gewogen naar omvang burgerlijke gemeente)

Financiële hulp (giften)

	< 10.000 inwoners	10.000- 20.000	20.000- 50.000	50.000- 100.000	100.000- 200.000	> 200.000 inwoners	Totaal
Ja	77,6%	80,4%	85,0%	96,9%	93,3%	100,0%	84,6%
Nee	22,4%	19,6%	15,0%	3,1%	6,7%	,0%	15,4%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	67	194	274	64	30	9	638

Financiële hulp (leningen)

	< 10.000 inwoners	10.000- 20.000	20.000- 50.000	50.000- 100.000	100.000- 200.000	> 200.000 inwoners	Totaal
Ja	35,8%	48,5%	56,6%	68,3%	73,3%	66,7%	54,0%
Nee	64,2%	51,5%	43,4%	31,7%	26,7%	33,3%	46,0%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	67	194	274	63	30	9	637

Materiële hulp in natura

	< 10.000 inwoners	10.000- 20.000	20.000- 50.000	50.000- 100.000	100.000- 200.000	> 200.000 inwoners	Totaal
Ja	44,8%	51,5%	50,4%	54,0%	61,3%	44,4%	50,9%
Nee	55,2%	48,5%	49,6%	46,0%	38,7%	55,6%	49,1%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	67	194	274	63	31	9	638

Hulp bij het invullen van formulieren

	< 10.000 inwoners	10.000- 20.000	20.000- 50.000	50.000- 100.000	100.000- 200.000	> 200.000 inwoners	Totaal
Ja	16,7%	20,1%	24,1%	31,7%	26,7%	40,0%	23,2%
Nee	83,3%	79,9%	75,9%	68,3%	73,3%	60,0%	76,8%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	66	194	274	63	30	10	637

Hulp bij belastingteruggave

	< 10.000 inwoners	10.000- 20.000	20.000- 50.000	50.000- 100.000	100.000- 200.000	> 200.000 inwoners	Totaal
Ja	7,5%	8,2%	10,6%	17,5%	10,0%	22,2%	10,3%
Nee	92,5%	91,8%	89,4%	82,5%	90,0%	77,8%	89,7%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	67	195	274	63	30	9	638

Verwijzing/begeleiding naar instanties/regelingen

	< 10.000 inwoners	10.000- 20.000	20.000- 50.000	50.000- 100.000	100.000- 200.000	> 200.000 inwoners	Totaal
Ja	30,3%	46,4%	55,3%	65,6%	64,5%	60,0%	51,6%
Nee	69,7%	53,6%	44,7%	34,4%	35,5%	40,0%	48,4%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	66	194	275	64	31	10	640

Ondersteunen lokale belangenorganisatie

	< 10.000 inwoners	10.000- 20.000	20.000- 50.000	50.000- 100.000	100.000- 200.000	> 200.000 inwoners	Totaal
Ja	13,4%	21,0%	29,9%	28,6%	30,0%	22,2%	25,2%
Nee	86,6%	79,0%	70,1%	71,4%	70,0%	77,8%	74,8%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	67	195	274	63	30	9	638

Participeren in een Noodfonds

	< 10.000 inwoners	10.000- 20.000	20.000- 50.000	50.000- 100.000	100.000- 200.000	> 200.000 inwoners	Totaal
Ja	12,1%	21,6%	24,1%	36,5%	20,0%	22,2%	23,1%
Nee	87,9%	78,4%	75,9%	63,5%	80,0%	77,8%	76,9%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	66	194	274	63	30	9	636

Betalen vakantie

	< 10.000 inwoners	10.000- 20.000	20.000- 50.000	50.000- 100.000	100.000- 200.000	> 200.000 inwoners	Totaal
Ja	1,5%	1,5%	,7%	3,1%	,0%	,0%	1,3%
Nee	98,5%	98,5%	99,3%	96,9%	100,0%	100,0%	98,8%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	67	195	274	64	31	9	640

Vervoer

	< 10.000 inwoners	10.000- 20.000	20.000- 50.000	50.000- 100.000	100.000- 200.000	> 200.000 inwoners	Totaal
Ja	1,5%	,5%	1,8%	,0%	,0%	,0%	1,1%
Nee	98,5%	99,5%	98,2%	100,0%	100,0%	100,0%	98,9%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	67	194	274	63	31	9	638

Overig

	< 10.000 inwoners	10.000- 20.000	20.000- 50.000	50.000- 100.000	100.000- 200.000	> 200.000 inwoners	Totaal
Ja	3,0%	1,5%	2,6%	3,1%	,0%	,0%	2,2%
Nee	97,0%	98,5%	97,4%	96,9%	100,0%	100,0%	97,8%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	67	195	274	64	31	9	640

Tabel 4: Aantal aanvragen 2004 (gewogen naar omvang burgerlijke gemeente)

	< 10.000 inwoners	10.000- 20.000	20.000- 50.000	50.000- 100.000	100.000- 200.000	> 200.000 inwoners	Totaal
Het exacte aantal aanvragen	55,2%	49,7%	49,1%	28,6%	41,9%	44,4%	47,5%
Het geschatte aantal aanvragen	23,9%	31,3%	34,8%	63,5%	35,5%	55,6%	35,7%
Weet niet	20,9%	19,0%	16,1%	7,9%	22,6%	,0%	16,8%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	67	195	273	63	31	9	638

Tabel 4.1: Gemiddeld aantal aanvragen 2004 (ongewogen)

inwoners		Mean	N	Minimum	Maximum	Std. Error of Mean	Std. Deviation
< 10.000	Het exacte aantal aanvragen	3,90	105	0	191	1,807	18,515
	Het geschatte aantal aanvragen	6,98	46	0	40	1,313	8,903
	Totaal	4,83	151	0	191	1,321	16,232
10.000-20.000	Het exacte aantal aanvragen	4,69	68	0	48	1,000	8,250
	Het geschatte aantal aanvragen	6,70	43	1	40	1,145	7,507
	Totaal	5,47	111	0	48	0,759	7,996
20.000-50.000	Het exacte aantal aanvragen	4,92	79	0	35	0,737	6,555
	Het geschatte aantal aanvragen	26,46	56	0	1000	17,751	132,835
	Totaal	13,86	135	0	1000	7,394	85,912
50.000-100.000	Het exacte aantal aanvragen	11,83	12	1	76	6,121	21,204
	Het geschatte aantal aanvragen	16,92	26	3	75	3,622	18,469
	Totaal	15,32	38	1	76	3,120	19,233
100.000-200.000	Het exacte aantal aanvragen	16,00	12	1	127	10,445	36,181
	Het geschatte aantal aanvragen	75,90	10	0	500	48,127	152,191
	Totaal	43,23	22	0	500	22,907	107,444
>200.000	Het exacte aantal aanvragen	28,50	8	1	193	23,515	66,511
	Het geschatte aantal aanvragen	62,27	11	2	550	48,933	162,291
	Totaal	48,05	19	1	550	29,599	129,020
Weet niet	Het exacte aantal aanvragen	10,21	14	0	60	5,083	19,019
	Het geschatte aantal aanvragen	12,00	6	2	27	3,454	8,462
	Totaal	10,75	20	0	60	3,654	16,341
Totaal	Het exacte aantal aanvragen	6,11	298	0	193	1,090	18,816
	Het geschatte aantal aanvragen	20,44	198	0	1000	6,256	88,024
	Totaal	11,83	496	0	1000	2,597	57,839

Tabel 5: Aantal aanvragen 2004 in vergelijking met 2003

(gewogen naar omvang burgerlijke gemeente)

	< 10.000 inwoners	10.000- 20.000	20.000- 50.000	50.000- 100.000	100.000- 200.000	> 200.000 inwoners	Totaal
Meer	25,4%	34,9%	33,6%	54,7%	30,0%	44,4%	35,2%
Minder	7,5%	3,6%	7,3%	3,1%	13,3%	,0%	5,9%
Ongeveer gelijk	46,3%	36,9%	44,9%	34,4%	36,7%	55,6%	41,3%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	67	195	274	64	30	9	639

Tabel 5.1: Extra tabel: Aantal aanvragen 2004 in vergelijking met 2003

(alleen respondenten die exacte aantallen hebben gegeven)

(gewogen naar omvang burgerlijke gemeente)

	< 10.000 inwoners	10.000- 20.000	20.000- 50.000	50.000- 100.000	100.000- 200.000	> 200.000 inwoners	Totaal
Meer	34,2%	45,4%	32,6%	47,4%	41,7%	50,0%	38,4%
Minder	7,9%	4,1%	12,6%	10,5%	16,7%	,0%	9,2%
Ongeveer gelijk	52,6%	42,3%	53,3%	42,1%	41,7%	50,0%	48,5%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	38	97	135	19	12	4	305

Tabel 6: Aanvragen gehonoreerd 2004

(gewogen naar omvang burgerlijke gemeente)

	< 10.000 inwoners	10.000- 20.000	20.000- 50.000	50.000- 100.000	100.000- 200.000	> 200.000 inwoners	Totaal
Het exacte aantal gehonoreerd	56,1%	55,2%	54,5%	41,3%	45,2%	55,6%	53,1%
Het geschatte aantal gehonoreerd	21,2%	24,7%	26,2%	49,2%	35,5%	44,4%	28,2%
Weet niet	22,7%	20,1%	19,3%	9,5%	19,4%	,0%	18,7%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	66	194	275	63	31	9	638

Tabel 6.1: Gemiddeld aantal aanvragen gehonoreerd 2004
(ongewogen)

inwoners		Mean	N	Minimum	Maximum	Std. Error of Mean	Std. Deviation
< 10.000	Exact gehonoreerd	4,15	106	0	191	1,801	18,539
	Geschat gehonoreerd	5,80	41	1	29	,998	6,388
	Totaal	4,61	147	0	191	1,327	16,091
10.000-20.000	Exact gehonoreerd	4,11	75	0	48	,821	7,108
	Geschat gehonoreerd	6,32	34	1	40	1,222	7,125
	Totaal	4,80	109	0	48	,685	7,155
20.000-50.000	Exact gehonoreerd	5,24	88	0	65	,950	8,913
	Geschat gehonoreerd	23,60	42	1	650	15,355	99,512
	Totaal	11,17	130	0	650	5,019	57,229
50.000-100.000	Exact gehonoreerd	9,59	17	1	76	4,368	18,011
	Geschat gehonoreerd	16,30	20	2	65	3,690	16,502
	Totaal	13,22	37	1	76	2,845	17,303
100.000-200.000	Exact gehonoreerd	4,85	13	0	34	2,465	8,887
	Geschat gehonoreerd	46,00	10	2	125	15,792	49,938
	Totaal	22,74	23	0	125	8,071	38,709
>200.000	Exact gehonoreerd	21,91	11	1	193	17,123	56,790
	Geschat gehonoreerd	69,63	8	2	440	53,172	150,393
	Totaal	42,00	19	1	440	24,250	105,705
Totaal	Exact gehonoreerd	5,41	310	0	193	,962	16,945
	Geschat gehonoreerd	17,98	155	1	650	5,164	64,291
	Totaal	9,60	465	0	650	1,854	39,978

Tabel 7: Bedragen gehonoreerd 2004
(gewogen naar omvang burgerlijke gemeente)

	< 10.000 inwoners	10.000- 20.000	20.000- 50.000	50.000- 100.000	100.000- 200.000	> 200.000 inwoners	Totaal
De exacte bedragen	41,8%	36,1%	38,0%	27,0%	38,7%	30,0%	36,6%
De geschatte bedragen	26,9%	41,2%	39,8%	50,8%	35,5%	50,0%	39,9%
Weet niet	31,3%	22,7%	22,3%	22,2%	25,8%	20,0%	23,5%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	67	194	274	63	31	10	639

Tabel 7.1: Gemiddelde bedragen gehonoreerd 2004
(ongewogen)

inwoners		Mean	N	Minimum	Maximum	Std. Error of Mean	Std. Deviation
< 10.000	De exacte bedragen	1741,09	79	0	23684	362,202	3219,319
	De geschatte bedragen	2076,67	51	100	20000	429,800	3069,389
	Totaal	1872,74	130	0	23684	276,590	3153,613
10.000-20.000	De exacte bedragen	2923,34	50	50	22768	706,999	4999,237
	De geschatte bedragen	2535,30	57	100	12000	371,592	2805,461
	Totaal	2716,63	107	50	22768	383,649	3968,497
20.000-50.000	De exacte bedragen	3742,92	61	0	36000	870,665	6800,112
	De geschatte bedragen	4277,28	64	75	60000	1012,208	8097,664
	Totaal	4016,51	125	0	60000	667,903	7467,378
50.000-100.000	De exacte bedragen	5150,36	11	70	20447	1823,762	6048,734
	De geschatte bedragen	4613,10	21	350	25000	1411,922	6470,238
	Totaal	4797,78	32	70	25000	1102,250	6235,267
100.000-200.000	De exacte bedragen	2428,45	11	145	12928	1097,324	3639,411
	De geschatte bedragen	12290,00	10	100	31500	3828,271	12106,05
	Totaal	7124,43	21	100	31500	2160,725	9901,685
> 200.000	De exacte bedragen	16547,00	6	200	88899	14481,99	35473,49
	De geschatte bedragen	10945,00	10	1000	75000	7176,406	22693,79
	Totaal	13045,75	16	200	88899	6783,743	27134,97
Weet niet	De exacte bedragen	2863,67	9	0	9750	1241,621	3724,863
	De geschatte bedragen	3060,00	5	600	6000	1123,210	2511,573
	Totaal	2933,79	14	0	9750	865,558	3238,622
Totaal	De exacte bedragen	3173,80	227	0	88899	503,714	7589,215
	De geschatte bedragen	3984,83	218	75	75000	531,372	7845,615
	Totaal	3571,11	445	0	88899	365,862	7717,862

Tabel 8: Bedragen 2004 in vergelijking met 2003
(gewogen naar omvang burgerlijke gemeente)

	< 10.000 inwoners	10.000-20.000	20.000-50.000	50.000-100.000	100.000-200.000	> 200.000 inwoners	Totaal
Hoger	29,9%	43,6%	48,9%	46,8%	36,7%	55,6%	44,6%
Lager	9,0%	9,2%	9,5%	9,7%	13,3%	11,1%	9,6%
Ongeveer gelijk	31,3%	22,6%	21,2%	29,0%	26,7%	22,2%	23,7%
Weet niet	29,9%	24,6%	20,4%	14,5%	23,3%	11,1%	22,1%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	67	195	274	62	30	9	637

Tabel 8.1: Extra tabel: Bedragen 2004 in vergelijking met 2003

(alleen respondenten die exacte bedragen hebben gegeven)

(gewogen naar omvang burgerlijke gemeente)

	< 10.000 inwoners	10.000- 20.000	20.000- 50.000	50.000- 100.000	100.000- 200.000	> 200.000 inwoners	Totaal
Hoger	46,4%	62,9%	62,5%	64,7%	54,5%	66,7%	60,5%
Lager	14,3%	11,4%	14,4%	17,6%	18,2%	33,3%	14,2%
Ongeveer gelijk	32,1%	15,7%	23,1%	17,6%	27,3%	,0%	21,5%
Weet niet	7,1%	10,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	3,9%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	28	70	104	17	11	3	233

Tabel 9: In welke groepen zijn financiële problemen het meest te vinden?

(gewogen naar omvang burgerlijke gemeente)

Ouderen

	< 10.000 inwoners	10.000- 20.000	20.000- 50.000	50.000- 100.000	100.000- 200.000	> 200.000 inwoners	Totaal
Ja	31,8%	37,6%	34,7%	46,0%	41,9%	55,6%	37,0%
Nee	68,2%	62,4%	65,3%	54,0%	58,1%	44,4%	63,0%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	66	194	274	63	31	9	637

Mensen met een onvolledige AOW

	< 10.000 inwoners	10.000- 20.000	20.000- 50.000	50.000- 100.000	100.000- 200.000	> 200.000 inwoners	Totaal
Ja	11,9%	15,4%	19,3%	9,5%	23,3%	11,1%	16,5%
Nee	88,1%	84,6%	80,7%	90,5%	76,7%	88,9%	83,5%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	67	195	274	63	30	9	638

Mensen zonder betaald werk

	< 10.000 inwoners	10.000- 20.000	20.000- 50.000	50.000- 100.000	100.000- 200.000	> 200.000 inwoners	Totaal
Ja	34,3%	43,6%	46,0%	65,6%	70,0%	60,0%	47,3%
Nee	65,7%	56,4%	54,0%	34,4%	30,0%	40,0%	52,7%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	67	195	274	64	30	10	640

Mensen met een parttime baan

	< 10.000 inwoners	10.000- 20.000	20.000- 50.000	50.000- 100.000	100.000- 200.000	> 200.000 inwoners	Totaal
Ja	6,0%	7,2%	8,8%	12,7%	13,3%	11,1%	8,6%
Nee	94,0%	92,8%	91,2%	87,3%	86,7%	88,9%	91,4%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	67	194	274	63	30	9	637

Alleenstaande ouders met kinderen

	< 10.000 inwoners	10.000- 20.000	20.000- 50.000	50.000- 100.000	100.000- 200.000	> 200.000 inwoners	Totaal
Ja	37,3%	39,2%	51,5%	58,7%	48,4%	44,4%	46,7%
Nee	62,7%	60,8%	48,5%	41,3%	51,6%	55,6%	53,3%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	67	194	274	63	31	9	638

Mensen met een chronische ziekte of handicap

	< 10.000 inwoners	10.000- 20.000	20.000- 50.000	50.000- 100.000	100.000- 200.000	> 200.000 inwoners	Totaal
Ja	28,8%	37,6%	36,5%	41,3%	48,4%	40,0%	37,1%
Nee	71,2%	62,4%	63,5%	58,7%	51,6%	60,0%	62,9%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	66	194	274	63	31	10	638

Asielzoekers

	< 10.000 inwoners	10.000- 20.000	20.000- 50.000	50.000- 100.000	100.000- 200.000	> 200.000 inwoners	Totaal
Ja	26,9%	38,5%	37,2%	50,8%	51,6%	60,0%	38,9%
Nee	73,1%	61,5%	62,8%	49,2%	48,4%	40,0%	61,1%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	67	195	274	63	31	10	640

Dak- en thuislozen

	< 10.000 inwoners	10.000- 20.000	20.000- 50.000	50.000- 100.000	100.000- 200.000	> 200.000 inwoners	Totaal
Ja	,0%	,5%	,7%	,0%	10,0%	,0%	,9%
Nee	100,0%	99,5%	99,3%	100,0%	90,0%	100,0%	99,1%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	66	194	274	63	30	9	636

Gescheiden mensen

	< 10.000 inwoners	10.000- 20.000	20.000- 50.000	50.000- 100.000	100.000- 200.000	> 200.000 inwoners	Totaal
Ja	1,5%	,5%	,7%	3,1%	3,2%	,0%	1,1%
Nee	98,5%	99,5%	99,3%	96,9%	96,8%	100,0%	98,9%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	67	194	274	64	31	9	639

Psychische patiënten

	< 10.000 inwoners	10.000- 20.000	20.000- 50.000	50.000- 100.000	100.000- 200.000	> 200.000 inwoners	Totaal
Ja	1,5%	,5%	1,8%	,0%	6,7%	,0%	1,4%
Nee	98,5%	99,5%	98,2%	100,0%	93,3%	100,0%	98,6%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	67	194	274	63	30	9	637

Agrariërs

	< 10.000 inwoners	10.000- 20.000	20.000- 50.000	50.000- 100.000	100.000- 200.000	> 200.000 inwoners	Totaal
Ja	1,5%	2,1%	1,8%	,0%	,0%	,0%	1,6%
Nee	98,5%	97,9%	98,2%	100,0%	100,0%	100,0%	98,4%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	66	194	274	63	31	9	637

Bijstandsmoeders

	< 10.000 inwoners	10.000- 20.000	20.000- 50.000	50.000- 100.000	100.000- 200.000	> 200.000 inwoners	Totaal
Ja	,0%	,5%	1,1%	4,8%	,0%	,0%	1,1%
Nee	100,0%	99,5%	98,9%	95,2%	100,0%	100,0%	98,9%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	66	194	274	63	31	9	637

Anoniem/onbekend

	< 10.000 inwoners	10.000- 20.000	20.000- 50.000	50.000- 100.000	100.000- 200.000	> 200.000 inwoners	Totaal
Ja	,0%	1,5%	,0%	,0%	,0%	,0%	,5%
Nee	100,0%	98,5%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	99,5%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	66	195	274	63	31	9	638

Mensen met een minimuminkomen

	< 10.000 inwoners	10.000- 20.000	20.000- 50.000	50.000- 100.000	100.000- 200.000	> 200.000 inwoners	Totaal
Ja	1,5%	2,1%	,7%	,0%	,0%	,0%	1,1%
Nee	98,5%	97,9%	99,3%	100,0%	100,0%	100,0%	98,9%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	67	194	274	63	31	9	638

Mensen die moeilijk met geld kunnen omgaan

	< 10.000 inwoners	10.000- 20.000	20.000- 50.000	50.000- 100.000	100.000- 200.000	> 200.000 inwoners	Totaal
Ja	,0%	,5%	1,1%	3,1%	,0%	,0%	,9%
Nee	100,0%	99,5%	98,9%	96,9%	100,0%	100,0%	99,1%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	67	194	274	64	31	9	639

Gezinnen waarin slechts 1 persoon werkt

	< 10.000 inwoners	10.000- 20.000	20.000- 50.000	50.000- 100.000	100.000- 200.000	> 200.000 inwoners	Totaal
Ja	1,5%	3,1%	,7%	,0%	,0%	,0%	1,4%
Nee	98,5%	96,9%	99,3%	100,0%	100,0%	100,0%	98,6%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	67	195	274	63	31	9	639

Jongeren

	< 10.000 inwoners	10.000- 20.000	20.000- 50.000	50.000- 100.000	100.000- 200.000	> 200.000 inwoners	Totaal
Ja	,0%	,5%	,7%	3,1%	6,7%	,0%	1,1%
Nee	100,0%	99,5%	99,3%	96,9%	93,3%	100,0%	98,9%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	66	194	274	64	30	9	637

(Ex-)gedetineerden/drugsverslaafden

	< 10.000 inwoners	10.000- 20.000	20.000- 50.000	50.000- 100.000	100.000- 200.000	> 200.000 inwoners	Totaal
Ja	1,5%	,0%	1,1%	,0%	,0%	,0%	,6%
Nee	98,5%	100,0%	98,9%	100,0%	100,0%	100,0%	99,4%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	67	194	274	63	31	9	638

Anders, namelijk...

	< 10.000 inwoners	10.000- 20.000	20.000- 50.000	50.000- 100.000	100.000- 200.000	> 200.000 inwoners	Totaal
Ja	4,5%	,5%	3,3%	9,5%	,0%	,0%	3,0%
Nee	95,5%	99,5%	96,7%	90,5%	100,0%	100,0%	97,0%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	67	194	275	63	31	9	639

Tabel 10: Hoe vaak zijn knelpunten van toepassing bij een hulpvraag aan een diaconie?
(gewogen naar omvang burgerlijke gemeente)

Schuldenproblematiek

	< 10.000 inwoners	10.000- 20.000	20.000- 50.000	50.000- 100.000	100.000- 200.000	> 200.000 inwoners	Totaal
Weet niet	32,8%	23,2%	23,7%	7,8%	10,3%	,0%	22,0%
Vaak	6,0%	13,9%	14,2%	18,8%	27,6%	37,5%	14,6%
Regelmatig	9,0%	14,4%	23,0%	34,4%	31,0%	,0%	20,1%
Soms	40,3%	35,6%	31,0%	35,9%	31,0%	62,5%	34,3%
Nooit	11,9%	12,9%	8,0%	3,1%	,0%	,0%	9,0%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	67	194	274	64	29	8	636

Langdurig een laag inkomen

	< 10.000 inwoners	10.000- 20.000	20.000- 50.000	50.000- 100.000	100.000- 200.000	> 200.000 inwoners	Totaal
Weet niet	31,8%	24,1%	29,2%	21,9%	16,7%	11,1%	26,3%
Vaak	10,6%	11,8%	8,0%	9,4%	16,7%	11,1%	10,0%
Regelmatig	15,2%	17,9%	27,4%	34,4%	23,3%	33,3%	23,8%
Soms	30,3%	31,8%	28,1%	31,3%	36,7%	44,4%	30,4%
Nooit	12,1%	14,4%	7,3%	3,1%	6,7%	,0%	9,4%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	66	195	274	64	30	9	638

Onvoorziene hoge uitgaven, of incidentele financiële tegenslag

	< 10.000 inwoners	10.000- 20.000	20.000- 50.000	50.000- 100.000	100.000- 200.000	> 200.000 inwoners	Totaal
Weet niet	46,3%	35,8%	34,3%	33,8%	30,0%	11,1%	35,4%
Vaak	3,0%	4,1%	3,3%	7,7%	3,3%	,0%	3,9%
Regelmatig	4,5%	5,7%	11,7%	21,5%	10,0%	22,2%	10,2%
Soms	29,9%	36,3%	43,4%	33,8%	50,0%	66,7%	39,5%
Nooit	16,4%	18,1%	7,3%	3,1%	6,7%	,0%	11,0%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	67	193	274	65	30	9	638

Hoge vaste lasten (wonen, energie, verzekeringen)

	< 10.000 inwoners	10.000- 20.000	20.000- 50.000	50.000- 100.000	100.000- 200.000	> 200.000 inwoners	Totaal
Weet niet	53,7%	44,3%	48,2%	46,0%	36,7%	50,0%	46,9%
Vaak	3,0%	4,1%	3,3%	4,8%	,0%	,0%	3,4%
Regelmatig	4,5%	5,2%	9,4%	17,5%	23,3%	,0%	8,9%
Soms	10,4%	18,0%	17,4%	14,3%	23,3%	37,5%	17,1%
Nooit	28,4%	28,4%	21,7%	17,5%	16,7%	12,5%	23,7%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	67	194	276	63	30	8	638

Structureel hoge bijzondere uitgaven

	< 10.000 inwoners	10.000- 20.000	20.000- 50.000	50.000- 100.000	100.000- 200.000	> 200.000 inwoners	Totaal
Weet niet	44,8%	39,2%	41,6%	45,3%	31,0%	50,0%	41,2%
Vaak	1,5%	5,2%	1,1%	3,1%	3,4%	,0%	2,7%
Regelmatig	7,5%	4,1%	8,8%	7,8%	10,3%	,0%	7,1%
Soms	23,9%	28,9%	32,5%	34,4%	31,0%	50,0%	30,8%
Nooit	22,4%	22,7%	16,1%	9,4%	24,1%	,0%	18,2%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	67	194	274	64	29	8	636

Onbekend met regelgeving

	< 10.000 inwoners	10.000- 20.000	20.000- 50.000	50.000- 100.000	100.000- 200.000	> 200.000 inwoners	Totaal
Weet niet	51,5%	47,4%	47,1%	50,8%	35,5%	33,3%	47,3%
Vaak	3,0%	,5%	3,3%	9,5%	6,5%	,0%	3,1%
Regelmatig	3,0%	4,1%	8,0%	7,9%	3,2%	,0%	6,0%
Soms	12,1%	22,7%	21,9%	17,5%	38,7%	33,3%	21,7%
Nooit	30,3%	25,3%	19,7%	14,3%	16,1%	33,3%	22,0%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	66	194	274	63	31	9	637

Angst of schaamte voor instanties

	< 10.000 inwoners	10.000- 20.000	20.000- 50.000	50.000- 100.000	100.000- 200.000	> 200.000 inwoners	Totaal
Weet niet	53,0%	47,7%	45,3%	48,4%	43,3%	44,4%	47,0%
Vaak	1,5%	1,5%	4,4%	7,8%	3,3%	,0%	3,4%
Regelmatig	1,5%	5,6%	6,2%	9,4%	10,0%	,0%	6,0%
Soms	16,7%	13,8%	24,8%	17,2%	26,7%	44,4%	20,2%
Nooit	27,3%	31,3%	19,3%	17,2%	16,7%	11,1%	23,4%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	66	195	274	64	30	9	638

Ingewikkelde formulieren

	< 10.000 inwoners	10.000- 20.000	20.000- 50.000	50.000- 100.000	100.000- 200.000	> 200.000 inwoners	Totaal
Weet niet	49,3%	45,6%	48,0%	53,1%	40,0%	25,0%	47,3%
Vaak	1,5%	3,1%	4,4%	7,8%	,0%	,0%	3,8%
Regelmatig	3,0%	3,6%	5,5%	7,8%	10,0%	12,5%	5,2%
Soms	14,9%	16,4%	17,9%	14,1%	26,7%	37,5%	17,4%
Nooit	31,3%	31,3%	24,2%	17,2%	23,3%	25,0%	26,4%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	67	195	273	64	30	8	637

Vastlopen in bureaucratie

	< 10.000 inwoners	10.000- 20.000	20.000- 50.000	50.000- 100.000	100.000- 200.000	> 200.000 inwoners	Totaal
Weet niet	50,0%	42,6%	45,3%	51,6%	30,0%	37,5%	44,7%
Vaak	1,5%	5,6%	5,5%	4,8%	,0%	,0%	4,7%
Regelmatig	6,1%	5,1%	5,5%	14,5%	16,7%	12,5%	6,9%
Soms	12,1%	19,0%	21,9%	14,5%	40,0%	12,5%	20,0%
Nooit	30,3%	27,7%	21,9%	14,5%	13,3%	37,5%	23,6%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	66	195	274	62	30	8	635

Mensen vallen net buiten allerlei regelingen

	< 10.000 inwoners	10.000- 20.000	20.000- 50.000	50.000- 100.000	100.000- 200.000	> 200.000 inwoners	Totaal
Weet niet	47,0%	40,3%	44,0%	43,8%	35,5%	37,5%	42,7%
Vaak	3,0%	3,1%	2,5%	4,7%	3,2%	,0%	3,0%
Regelmatig	6,1%	8,2%	9,5%	14,1%	9,7%	12,5%	9,2%
Soms	24,2%	24,5%	31,6%	34,4%	41,9%	25,0%	29,4%
Nooit	19,7%	24,0%	12,4%	3,1%	9,7%	25,0%	15,8%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	66	196	275	64	31	8	640

Asielzoekers

	< 10.000 inwoners	10.000- 20.000	20.000- 50.000	50.000- 100.000	100.000- 200.000	> 200.000 inwoners	Totaal
Weet niet	98,5%	97,4%	97,8%	100,0%	96,8%	87,5%	97,8%
Vaak	,0%	,5%	,7%	,0%	,0%	12,5%	,6%
Regelmatig	1,5%	,5%	,7%	,0%	3,2%	,0%	,8%
Soms	,0%	1,5%	,7%	,0%	,0%	,0%	,8%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	66	194	275	63	31	8	637

Gescheiden mensen

	< 10.000 inwoners	10.000- 20.000	20.000- 50.000	50.000- 100.000	100.000- 200.000	> 200.000 inwoners	Totaal
Weet niet	98,5%	99,5%	98,9%	100,0%	100,0%	100,0%	99,2%
Regelmatig	,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	,0%
Soms	1,5%	,5%	1,1%	,0%	,0%	,0%	0,8%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	67	194	274	63	31	9	638

Overig

	< 10.000 inwoners	10.000- 20.000	20.000- 50.000	50.000- 100.000	100.000- 200.000	> 200.000 inwoners	Totaal
Weet niet	95,5%	99,5%	98,2%	93,8%	93,3%	100,0%	97,6%
Vaak	,0%	,0%	,7%	,0%	3,3%	,0%	0,5%
Regelmatig	1,5%	,0%	,0%	3,1%	,0%	,0%	0,5%
Soms	3,0%	,5%	1,1%	3,1%	3,3%	,0%	1,4%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	67	194	274	64	30	9	638

Tabel 11: Instellingen waar men wel eens contact mee heeft met betrekking tot armoedebestrijding
(gewogen naar omvang burgerlijke gemeente)

Sociale Dienst

	< 10.000 inwoners	10.000- 20.000	20.000- 50.000	50.000- 100.000	100.000- 200.000	> 200.000 inwoners	Totaal
Ja	49,3%	62,4%	67,2%	68,3%	64,5%	60,0%	63,7%
Nee	50,7%	37,6%	32,8%	31,7%	35,5%	40,0%	36,3%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	67	194	274	63	31	10	639

Instellingen voor schuldhulpverlening

	< 10.000 inwoners	10.000- 20.000	20.000- 50.000	50.000- 100.000	100.000- 200.000	> 200.000 inwoners	Totaal
Ja	19,4%	21,6%	40,5%	44,4%	61,3%	66,7%	34,3%
Nee	80,6%	78,4%	59,5%	55,6%	38,7%	33,3%	65,7%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	67	194	274	63	31	9	638

Organisaties van uitkeringsgerechtigden en/of cliëntenraden

	< 10.000 inwoners	10.000- 20.000	20.000- 50.000	50.000- 100.000	100.000- 200.000	> 200.000 inwoners	Totaal
Ja	11,9%	16,0%	26,2%	27,0%	38,7%	33,3%	22,4%
Nee	88,1%	84,0%	73,8%	73,0%	61,3%	66,7%	77,6%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	67	194	275	63	31	9	639

Inloophuizen

	< 10.000 inwoners	10.000- 20.000	20.000- 50.000	50.000- 100.000	100.000- 200.000	> 200.000 inwoners	Totaal
Ja	6,0%	6,7%	18,6%	39,7%	30,0%	40,0%	16,6%
Nee	94,0%	93,3%	81,4%	60,3%	70,0%	60,0%	83,4%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	67	195	274	63	30	10	639

Maatschappelijk werk

	< 10.000 inwoners	10.000- 20.000	20.000- 50.000	50.000- 100.000	100.000- 200.000	> 200.000 inwoners	Totaal
Ja	4,5%	9,3%	9,5%	7,9%	3,2%	11,1%	8,5%
Nee	95,5%	90,7%	90,5%	92,1%	96,8%	88,9%	91,5%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	67	194	275	63	31	9	639

Arme Kant/EVA

	< 10.000 inwoners	10.000- 20.000	20.000- 50.000	50.000- 100.000	100.000- 200.000	> 200.000 inwoners	Totaal
Ja	1,5%	3,1%	4,4%	9,5%	,0%	,0%	3,9%
Nee	98,5%	96,9%	95,6%	90,5%	100,0%	100,0%	96,1%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	67	195	274	63	31	9	639

Gemeente

	< 10.000 inwoners	10.000- 20.000	20.000- 50.000	50.000- 100.000	100.000- 200.000	> 200.000 inwoners	Totaal
Ja	1,5%	6,7%	3,3%	3,1%	,0%	,0%	3,9%
Nee	98,5%	93,3%	96,7%	96,9%	100,0%	100,0%	96,1%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	66	195	275	64	31	9	640

Incassobureau/deurwaarder

	< 10.000 inwoners	10.000- 20.000	20.000- 50.000	50.000- 100.000	100.000- 200.000	> 200.000 inwoners	Totaal
Ja	,0%	,0%	,7%	,0%	10,0%	,0%	0,8%
Nee	100,0%	100,0%	99,3%	100,0%	90,0%	100,0%	99,2%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	67	194	274	63	30	9	637

Woningbouwvereniging

	< 10.000 inwoners	10.000- 20.000	20.000- 50.000	50.000- 100.000	100.000- 200.000	> 200.000 inwoners	Totaal
Ja	,0%	1,5%	,0%	,0%	,0%	,0%	0,5%
Nee	100,0%	98,5%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	99,5%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	66	195	274	63	31	9	638

Stichting Vluchteling

	< 10.000 inwoners	10.000- 20.000	20.000- 50.000	50.000- 100.000	100.000- 200.000	> 200.000 inwoners	Totaal
Ja	1,5%	1,5%	1,8%	,0%	,0%	,0%	1,4%
Nee	98,5%	98,5%	98,2%	100,0%	100,0%	100,0%	98,6%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	67	195	274	63	31	9	639

Andere diaconieën

	< 10.000 inwoners	10.000- 20.000	20.000- 50.000	50.000- 100.000	100.000- 200.000	> 200.000 inwoners	Totaal
Ja	1,5%	2,1%	4,4%	3,1%	3,2%	,0%	3,1%
Nee	98,5%	97,9%	95,6%	96,9%	96,8%	100,0%	96,9%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	67	194	274	64	31	9	639

Anders, namelijk...

	< 10.000 inwoners	10.000- 20.000	20.000- 50.000	50.000- 100.000	100.000- 200.000	> 200.000 inwoners	Totaal
Ja	10,6%	11,8%	17,5%	17,5%	13,3%	11,1%	14,8%
Nee	89,4%	88,2%	82,5%	82,5%	86,7%	88,9%	85,2%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	66	195	274	63	30	9	637

Geen enkele

	< 10.000 inwoners	10.000- 20.000	20.000- 50.000	50.000- 100.000	100.000- 200.000	> 200.000 inwoners	Totaal
Ja	22,4%	13,8%	8,8%	9,5%	10,0%	,0%	11,8%
Nee	77,6%	86,2%	91,2%	90,5%	90,0%	100,0%	88,2%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	67	195	274	63	30	9	638

Tabel 12: Zaken of signalen die men moet doorgeven aan de overheid
(gewogen naar omvang burgerlijke gemeente)

	< 10.000 inwoners	10.000- 20.000	20.000- 50.000	50.000- 100.000	100.000- 200.000	> 200.000 inwoners	Totaal
Ja	26,6%	37,1%	37,8%	50,0%	37,8%	33,3%	36,9%
Nee	73,4%	62,9%	62,2%	50,0%	62,2%	66,7%	63,1%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	128	286	328	74	37	9	862

Tabel 12.1: Zaken of signalen die men moet doorgeven aan de overheid
(gewogen naar omvang burgerlijke gemeente)

	< 10.000 inwoners	10.000- 20.000	20.000- 50.000	50.000- 100.000	100.000- 200.000	> 200.000 inwoners	Totaal
Minima worden te hard getroffen door overheidsbeleid	27,3%	22,9%	21,6%	15,8%	7,7%	,0%	21,3%
Door hoge vaste lasten veel mensen in problemen	6,1%	9,5%	12,0%	23,7%	15,4%	,0%	12,1%
Meer openheid en grotere wil tot samenwerking van gemeentes	3,0%	15,2%	5,6%	7,9%	,0%	,0%	8,6%
Regelgeving moet duidelijker/betere voorlichting	12,1%	6,7%	16,0%	,0%	15,4%	,0%	10,5%
De wachttijden bij diensten en hulpverleners zijn te lang	,0%	1,0%	4,0%	,0%	,0%	,0%	1,9%
Socialer ouderen/gehandicaptenbeleid	6,1%	1,0%	1,6%	5,3%	,0%	,0%	2,2%
Sociale zekerheid niet verder afbouwen	9,1%	9,5%	5,6%	7,9%	15,4%	,0%	7,9%
Socialer asielbeleid	3,0%	1,0%	2,4%	7,9%	,0%	,0%	2,5%
Er is veel stille armoede	15,2%	3,8%	,0%	13,2%	7,7%	,0%	4,8%
Nutsbedrijven sluiten sneller af	,0%	1,0%	1,6%	,0%	7,7%	,0%	1,3%
De situatie rondom armoede is duidelijk verslechterd	6,1%	5,7%	7,2%	7,9%	,0%	,0%	6,3%
Minder star regels hanteren, beter kijken naar persoonlijke situatie	,0%	2,9%	1,6%	5,3%	15,4%	,0%	2,9%
Overig	12,1%	20,0%	20,8%	5,3%	15,4%	100,0%	17,8%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	33	105	125	38	13	1	315

Tabel 13: Omvang burgerlijke gemeente

Valid	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
< 10.000 inwoners	127	14,0	14,8	14,8
10.000 - 20.000	286	31,4	33,2	48,0
20.000 - 50.000	329	36,1	38,1	86,1
50.000 - 100.000	74	8,1	8,6	94,6
100.000 - 200.000	37	4,1	4,3	98,9
> 200.000 inwoners	9	1,0	1,1	100,0
Totaal	862	94,6	100,0	
Weet niet	49	5,4		
Totaal	911	100,0	100,0	

Extra analyse

Tabel 1

Gemiddeld aantal manieren waarop gemeenten betrokken zijn bij de ondersteuning van mensen die financieel in de knel zitten

inwoners	Mean	N	Minimum	Maximum	Std. Error of Mean	Std. Deviation
< 10.000 inwoners	2,4368	67	,00	7,00	,18188	1,48506
10.000 - 20.000	3,0145	194	1,00	7,00	,11250	1,56899
20.000 - 50.000	3,4099	274	1,00	8,00	,10437	1,72792
50.000 - 100.000	4,0488	63	1,00	8,00	,21707	1,72382
100.000 - 200.000	3,8276	31	,00	7,00	,32768	1,81233
> 200.000 inwoners	3,9500	9	1,00	8,00	,61842	1,87881
Totaal	3,2787	638	,00	8,00	,06770	1,71021

Tabel 2

Kruistabel: Samenwerking met schuldhulpverleningsinstanties en knelpunt bij schuldenproblematiek

Samenwerking	Weet niet	Vaak	Regelmatig	Soms	Nooit	Totaal
Schuldenproblematiek						
Ja	18,8%	11,6%	33,9%	31,3%	4,5%	100,0%
Aantal	42	26	76	70	10	224

Tabel 3

Percentage diaconieën dat betrokken is bij de ondersteuning van mensen die financieel in de knel zitten en die helpen door middel van financiële giften of leningen

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Financiële giften of leningen	598	90,0	100,0	100,0
System missing	66	10,0		
Totaal	664	100,0		

Bijlage 4

Tabellen open vragen

Vraag 2:

- Wij zijn niet betrokken bij het steunen van mensen met weinig inkomen.
- Wij geven mensen met minimuminkomens een gift met Kerst of een financiële bijdrage, incidenteel bv bij aanschaf NBV.
- Alleen via de projecten van Kerkinactie armoedebestrijding in binnen- en buitenland.
- Moeilijk mensen op te sporen en hebben wel eens een lening verstrekt, waarmee een slechte ervaring.
- Interkerkelijk sociaal fonds.
- Incidenteel een bijdrage aan mensen die het niet breed hebben.
- Incidenteel als het op ons pad komt, hebben zitting in de arme kant.
- Gemeentelijke overheid neemt hierin de verantwoordelijkheid.
- Geen persoonlijke hulp, wel ondersteuning aan stichtingen.
- Geen informatie van de sociale dienst.
- Er komen enkele vage signalen.
- Buskaarten, onkostenvergoeding, rijden naar ziekenhuis, kaarten sturen e.d.
- Bedelbrieven.

Vraag 3.11:

- Cliëntenplatform.
- Diaconale projecten in grote steden, goederen wegbrengen.
- Mantelzorg.
- Coördinatie boven lokale actie en schrijven brief naar politieke partijen.
- Begeleiding om financieel op orde te komen.
- Het oprichten en in stand houden van een netwerk.
- Spreekuren voor daklozen e.d.
- Diaconaal centrum.
- Kerktelefoon.
- Diaconie heeft een contactpersoon in de werkgroep plusminus en stichting leergeld.
- Rampen.
- Uitgavenpatroon opstellen.
- Verhuishulp.
- Kerktelefoon.

Vraag 9.8:

- Tweeverdieners.
- Een gezin met een schuldsanering.
- Schuldsanering.
- Schuldsanering.
- Gezin.
- Gezinnen met kinderen met problemen.
- Maatschappelijk sociaal probleem.
- Mensen en gezinnen in de schuldhulpverlening.
- Schuldhulp.
- Kerkinactie.
- Nederlandse en buitenlandse steunverzoeken.
- Kinderen.
- Hulpaanvragen regio van personen die vaak geen lid zijn van een kerkgenootschap.
- Diversen.
- Mensen die onverwacht voor grote uitgaven staan.
- Gezinnen met meerdere kinderen die naar school gaan.
- Inlichtingen bij noodfonds.

- Hoge schulden.
- Personen aangedragen door maatschappelijk werk.

Vraag 10: Overige

- Zwervend bestaan.
- Ziekte.
- Ziekenvervoer.
- Wij maken giften over.
- Weeskinderen.
- Verslaving.
- Verslaafden.
- Verhuiskosten alleenstaande ouder met kinderen.
- Plotseling overlijden van alleenstaande ouder.
- Overgangssituatie naar andere uitkering.
- Onvoldoende zicht op en beheersing van de beperkte eigen mogelijkheden.
- Niet in staat eigen verantwoordelijkheden te onderscheiden.
- Moeite met budgetbeheer.
- Mensen die rechtstreeks uit de gevangenis komen.
- Huurachterstand.
- Geen bekendheid met diaconaal werk.
- Dreigende huisuitzetting.
- Daklozen.
- Bijstandsgerechtigden.

Vraag 11.5: Overig

- Werkverband vergaderingen PDC.
- Werkgroep minimabeleid.
- Werkgroep die zich bezighoudt met deze problematiek en stichting leergeld.
- Voedselbank Walcheren, noodfonds Walcheren.
- Voedselbank.
- Via PDC, steun via provinciale advieslijst.
- Verpleeg-/verzorgingstehuis dat niet door ziekenfonds werd vergoed.
- Taakgroep Missie / DISK.
- Stichting Welzijn ouderen.
- Stichting Welzijn Brummen.
- Stichting Welzijn.
- Stichting Welzijn.
- Stichting Tussen wal en schip.
- Stichting Samenlevingsopbouw.
- Stichting Noodfonds.
- Stichting met materiële hulpverstrekking.
- Stichting Compaen.
- Stadsbank.
- Stadsbank.
- Solidariteitsfonds.
- Sociale raadslieden; caritas.
- Sociaal platform.
- Sociaal platform.
- Sociaal beraad (platform).
- RDC Capelle a/d IJssel.
- Raadslieden.
- Psychiatrisch ziekenhuis.
- Privépersoon met kennis van deze problematiek.
- Politici.
- Plaatselijke werkgroep.
- Plaatselijk noodfonds.
- Plaatselijk armoedeproject.

- PDC Gelderland.
- PCI.
- PCI.
- Particuliere liefdadigheidsinstellingen.
- Ouderlingen en predikant.
- Ouderenwerk.
- Opvang uitgeprocedeerde asielzoekers.
- Omduw en via Omduw met anderen.
- Missionair centrum, SNOP.
- MEE.
- Leger des Heils.
- Leger des Heils.
- KSA Pauluskerk.
- Kerk en minima.
- ISDD, stichting Carmen.
- Interzorg.
- Interkerkelijke hulpverlening Tiel.
- Interkerkelijk solidariteitsfonds in oprichting.
- Inlia/Respons.
- Inlia Zeeland en VVN afd. Zeeland.
- Indirect via armoedeplatform met sociale dienst, instelling voor schuldhulpverlening, organisatie voor uitkeringsgerechtigden/ cliëntenraden.
- Indirect contact met instellingen voor hulpverlening.
- Hulp via kerstgave aan bijstandsgezinnen samen met o.a. Leger des Heils; bijdrage aan voedselbank.
- GEW.
- Gesprek met alle hulpverleners rondom een gezin, diaconaal werkverband ZVI.
- Gereformeerd welzijnscentrum.
- Gemeente en eigen fondsen.
- GCW.
- Fiscale raadslieden.
- Financieel adviesbureau.
- Een vrijwilliger die contacten legt met de instanties.
- DOW.
- Dominee.
- Diaconaal netwerk gemeente Rheden.
- Collega diaken.
- COA/ AZC.
- Caritasbesturen.
- Caritas, RK geloofsgenoten.
- Caritas.
- Breed overleg armoedebestrijding.
- Belastingdienst.
- Belastingdienst.
- Asielaanvragen.
- Arts en wethouder wilden niet meewerken.
- Armoedeplatform.
- Armoedeplatform.
- AMW, burgerraadslieden.
- Algemeen sociaal fonds Zwijndrecht.

Vraag 12: Overig

- Conceptwetsvoorstel maatschappelijke ondersteuning. Het is goed om e.e.a. centraal door te lichten en de opmerkingen aan de staatssecretaris door te spelen.
- Actief geholpen met het opzetten van de voedselbank in de burgerlijke gemeente; in september 2004 met een paar pakketten begonnen, nu eind januari al 30 pakketten en nog vele aanvragen.

- Kopen op afbetaling.
- Het veranderen van de thuiszorgregelingen per 1-1-2006.
- Diaconaal werk betrekken bij voorlichting door gemeenten.
- Laat de overheid in ieder geval rond de kerstdagen werkelijk armen een toelage geven, zodat ook deze mensen een prettige Kerst kunnen hebben.
- Door gezamenlijke diaconieën is netwerk opgericht om structurele armoede te herkennen en aan te pakken.
- Wij zijn bezig om samen met de burgerlijke gemeente een stichting te starten à la het Zeister model.
- Handle with care als mensen aankloppen bij de kerken, dit is zo gevoelig. Zelf zit je er ook wel eens mee wat te doen, hoe moet je ermee omgaan etc. Het probleem wordt almaar groter.
- Dat er structureel gebruik gemaakt kan worden van de diaconie. Alleen noodgevallen.
- Het bedrag onder punt 7 is direct door de diaconie verstrekt, indirect is ondersteuning verleend aan inloophuizen en interkerkelijke schuldhulpverlening voor 16.762 euro in 2004.
- Standaardbrieven maken ter verzending aan gemeenteraad.
- Als er van overheidswege financiële toezeggingen gedaan worden, die later in het jaar weer teruggedraaid worden, leidt dit tot grote problemen (persoonsgebonden budget/ via zorgkantoor).
- Financiële problemen zijn vaak heel complex, mensen hebben vaak begeleiding nodig zodat ze niet doormodderen in hun moeras, ook al doen ze dat soms willens en wetens.
- Verwacht meer betrokkenheid.
- We hebben meegedaan aan een anonieme actie binnen onze gemeente, uit heel de gemeente zijn ruim 100 aanvragen binnengekomen voor financiële hulp. Dit zegt genoeg! De nood kan soms erg hoog zijn.
- Betere controle van uitgaven van gemeenteambtenaren t.a.v. sociaal zwakkeren, alle gemeentehuizen één lijn.
- Actief zoeken naar oplossing van knelpunten middels directe contacten, hulpverleners moeten minder bureauwerk doen.
- Het UWV helpt mensen aan een baan door ze sollicitatiecursussen te laten volgen. Dat is geen echt hulpmiddel.
- Zorg voor elkaar.
- Kerken zijn de laatste tijd veel minder in staat hulp te bieden doordat de inkomsten dalen en uitgaven toenemen.
- Te veel om te noemen.
- Vastberaden doorvragen geeft bijna altijd resultaat.
- We hebben bij de gemeente gevraagd om 1 ambtenaar die bereikbaar is voor noodgevallen.
- Meetpunten uit het verleden werken niet voor acute nood; zonder voldoende informatie op korte termijn bedragen restitueren die foutief toegekend waren.
- In december brengen we 50 voedselpakketten naar mensen die bijna niet te eten hebben, laat staan iets extra's met de feestdagen. Met Pasen gaat hetzelfde gebeuren, naar kerkleden en niet kerkleden.
- Het feit dat de kerk niet als gesprekspartner wordt erkend.
- In uitgavenpatroon van de overheid werden verkeerde prioriteiten gekozen.
- De gezamenlijke diaconieën hebben een protestbrief naar de overheid gestuurd en gemeentelijke partijen.
- Aanvragen lopen moeizaam door ontbreken kennis.
- Door het samengaan in federatieverband van onze Bethlehemkerk met de Ichtuskerk voeren wij nu samen het diaconaal beleid in deze onderdelen.
- We steunen de initiatieven van Kerkinactie richting overheid.
- Iedere vorm van hulp gaat onder protest omdat de overheid de mensen in de kou laat staan.
- Kerken moeten taak overheid niet overnemen.
- Heffingen vanuit de gemeente.
- Meer regulerend optreden om schulden te voorkomen.
- De corruptie onder de hoge ambtenaren die elkaar banen toeschuiven die niet nodig zijn, waardoor ons systeem onbetaalbaar wordt.

- Dat de financiële ondersteuning niet terug moet komen bij de kerken, omdat de kerken het ook moeilijker krijgen.
- De overheid bestaat uit mensen die komen uit een beschermd milieu. Zonder enige schaamtegevoel over hun incompetentie. Het is goed hier rekening mee te houden in de discussie over armoede. Dit woord kennen ze slechts uit het woordenboek.
- Geef mensen die financieel in de knel zijn geraakt een eerlijke kans, ze lopen anders de kans om in het criminele circuit te geraken.
- Dat de overheid zijn verantwoordelijkheid neemt.
- Dat de overheid haar verantwoording ook moet dragen.
- Wij vinden dat een taak van de overheid, zij kunnen contact opnemen GKB. Wij hebben daar geen inzicht in.
- De C moet uit CDA geschrapt worden, oppositiepartijen streven een christelijker beleid na dan CDA (+ VVD + D66).
- Dat er op aangedrongen wordt dat vergelijking met m.n. ontwikkelingslanden uit den boze is, mensen wonen hier met eisen en verwachtingen die gelden in onze maatschappij.
- Probeer De Geus te wijzen op de C van het CDA. Is het christelijk dat zoveel gezinnen onder de armoedegrens leven?

www.kerkinactie.nl
geloven-helpen-bouwen

Protestantse Kerk

Postadres

Postbus 456
3500 AL Utrecht

Bezoekadres

Joseph Haydnlaan 2A
3533 AE Utrecht

Telefoon

(030) 880 14 56

Fax

(030) 880 14 57

E-mail

info@kerkinactie.nl

Internet

www.kerkinactie.nl

Giro

456 – Utrecht